

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ESBJERG
STATSSKOLE

1943

ESBJERG STATSSKOLE

1943

JERNE SOGNS JORDER
HUSLIG UDDANNELSE
BERETNING 1942-43

Esbjerg Statsskole

Telefon 454

Rektors Træffetid 13-14

Jerne Sogns Jorder før Havneanlægget.

Kronen og Kirken.

Loven af 24. April 1868 om Anlæg af en Statshavn ved Esbjerggaardene blev Udgangspunktet for en Udvikling, der har forvandlet Jerne Sogn til det ukendelige. I Anledning af 75 Aars Dagen for denne Begivenhed skal her fremdrages enkelte Træk fra de Tider, da hele Jerne Sogn var Bondeland og underkastet et almindeligt vestjysk Sogns Vilkaar.

En ikke ringe Del af Jerne Sogns Jorder ejedes i Middelalderen af Adelen og af Kirken, særlig Ribe Domkirke. Der var f. Eks. Hr. Niels Knudsen, som skal have været blandt de sammensvorne, der dræbte Erik Glipping i Finderup Lade 1286. Han stiftede omkring 1300 en daglig Messe i Ribe Domkirke, og som Betaling fik Kirken nogle Ejendomme paa Holmsland og 1½ Ørt. Rug af Jerne Sogn.

Omkring 1350 vilde Bisp Peder Thuresen foretage en Rejse til Pavens Hof, og i den Anledning laante han 230 Mark Sølv af Domkirken og af Kannikerne. Til Sikkerhed overlod han blandt andet alt det Gods, han havde i Jerne Sogn. Det blev ikke senere indløst, idet han paa Hertug Valdemars Retterting 26. Februar 1350 overdrog Godset til Kannikerne. Dets Indtægter skulde bruges til Uddeling i Koret, til trængende Nonner og til de fattige.

Af Adelsmænd, der ejede Jord i Jerne Sogn, kan nævnes Væbneren Jakob Esbensen, som 26. Maj 1384 og 18. Oktober 1385 pantsatte Gaarde i Jerne til Ærkedegn Tuvo i Ribe. I 1388 gav Adelsmanden Hennike Limbek Domkapitlet i Ribe Brev paa Gaarde til en Sjælemesse

og et Alter, bl. a. en Gaard i Jerne Sogn. Paa Gaarden boede en Mand, der hed Laurentius.

Ridder Jon Jakobsen til Nørholm havde haft Gods i Jerne til Pant, men havde bestemt, at naar han eller hans Efterkommere fik fuld Raadighed over Pantet, skulde det gives til et Alter i Ribe Domkirke. Hans Enke, Fru Elisabeth Rosenkrantz, skænkede da 1455 Godset til sin egen, sin afdøde Mands, sine Sønners og Forfædres Sjæles Frelse. Ved hendes Mands Alter skulde der holdes en daglig Messe.

I 1440 stiftede Kantor Jep Iversen Lange en Messe i Skt. Birgittes Kapel i Ribe Domkirke for Jess Jonsens Sjæl. I den Anledning overdrog han Kirken „en bygdh gaardh i Jernæ soghen, hedher Stydkjær“, et Stednavn, der ikke er fundet andetsteds. Ved Skøde af 6. Januar 1470 oprettede Dekanen Thomas Lange i Ribe et Alter i Domkirken. Hertil gav han foruden en Del Gods i Vester Herred en Gaard i Strandby, beboet af Nis Jepsen. 1523 tog Stiftelsen Puggaard i Ribe Tingsvidne paa et Bol i Rørkjær.

Ret mange Selvejere kan der ikke have været i Jerne Sogn, og de forbrød temmelig sikkert deres Gods i Grevefejdens Tid. Efter at Christian III ved den holstenske Adels Hjælp havde slaaet Bøndernes Opstand ned i 1534, fradømtes de deres Gaarde. Ved Reformationens Indførelse 1536 blev Kirkens Gods eksproprieret af Kronen. I de følgende 200 Aar fandtes ingen Selvejerbonde i Jerne Sogn.

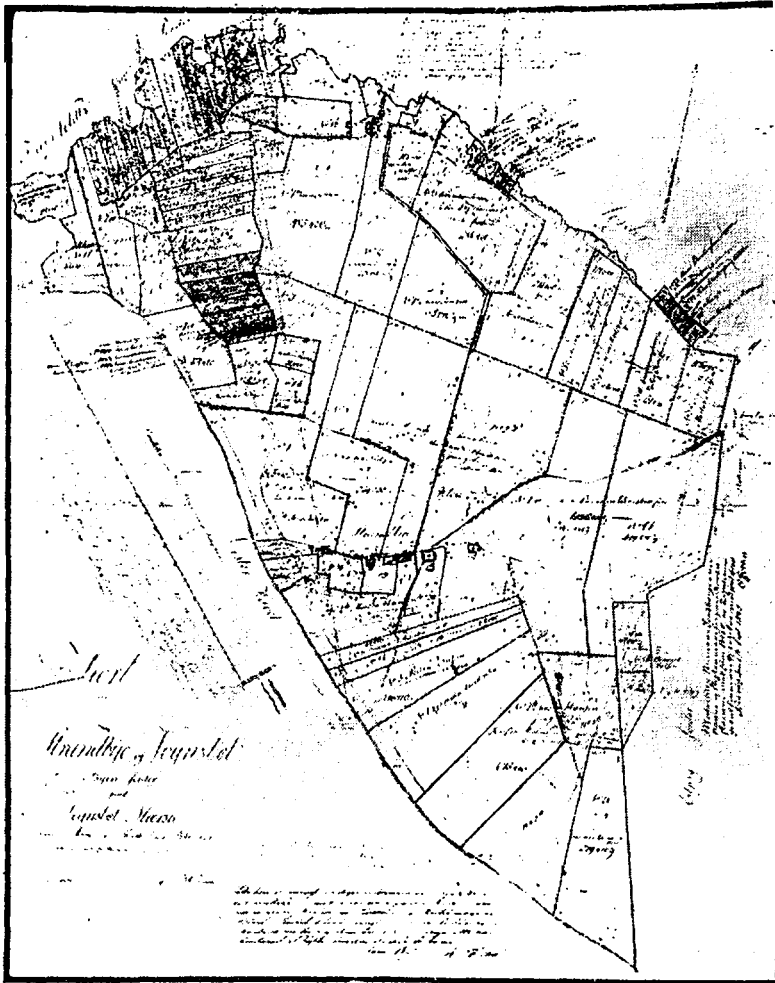
Fra Frederik den Andens Tid har vi en Oversigt over det Gods, Kongen ejede i Jerne Sogn: 3 Gaarde i Vældsbæk, 2 Gaarde og 1 Bol i Gammelby, 1 Gaard i Esbjerg, 1 Gaard og 3 Huse i Rørkjær, 1 Gaard og 2 Huse i Vognsbøl, 1 Gaard i Kvaglund, 3 Gaarde og 1 Hus i Nourup, 2 Gaarde i Uglvig, 2 Gaarde i Maade, 3 Gaarde, 3 Bol og 6 Huse i Jerne By, ialt 19 Gaarde, 4 Bol og 12

Huse. Som Eksempel paa et Fæstebrev kan anføres eet dateret Koldinghus 9. April 1580:

Vi Frederik II osv. gør alle vitterligt, at vi af vor syndelige Gunst og Naade haver undt, bevilget og tilladt og nu med dette vort aabne Brev under, bevilger og tillader, at den Brevviser Jep Ebbesen maa straks besidde en vor og Kronens Gaard, kaldet Rørkjær, og den foruden Indfæstning have, nyde, bruge og beholde, dog at han deraf skal gøre og give sligt Landgilde og anden Tynge og Besværinger, som dermed være bør af at gange; skal han og bygge og forbedre Gaarden og være vor Lensmand paa Riberhus, som nu er eller herefter kommendes vorder, hørig og lydig, udi hvis Haand hannem paa vore Vegne tilstede vorder.

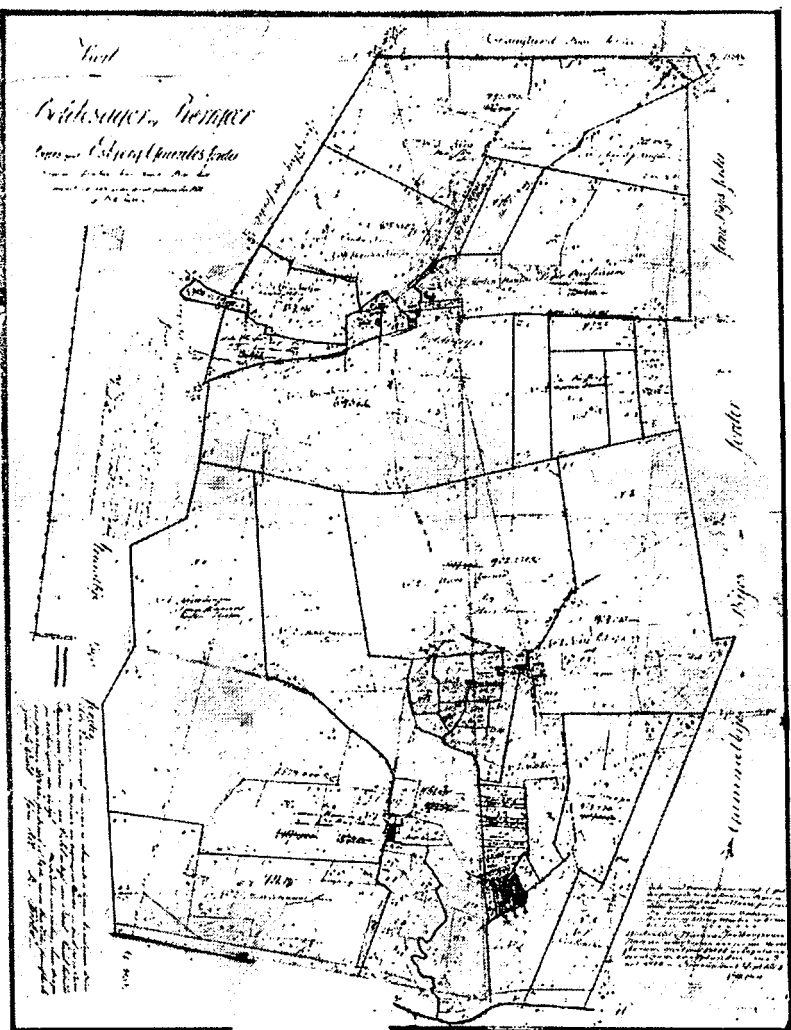
I 1664 blev der optaget en Matrikel over al Jord. I „Summa Summarum over Jerne Sogn udi Hartkorn“ oplyses, hvem der er Ejere af Sognets Jord. Af de 235 Tdr. 3 Skr. 2 Fjdr. 1 Alb. Hartkorn, som hele Sognet ansattes til, hørte 170½ Tdr. under Kronen, omtr. et halvt Hundrede Tdr. Hartkorn ejedes af forskellige adelige Godsejere, 4 Tdr. af Præsten i Sneum, 3½ Td. af Jerne Kirke, 6 Tdr. af Sorø Kloster; endelig havde Ribe Kapitel stadig Ejendomme i Jerne.

Samme Aar oplyses det, hvorledes de tre Tiender er fordelt. Kongens Anpart af Korntienden tilfaldt Dekanen ved Kapitlet i Ribe, der ogsaa havde Kaldsretten. Kirkens Anpart deltes mellem Sognepræsten Bened Jacobsen og Kirkeværgen Christen Christensen i Strandby. Præsten maatte dele sin Tiende med Dekanen i Ribe. 1685 skulde der ydes Tiende af Rug, Byg, Havre, Hvede, Boghvede, Ærter og Vikker; endvidere af Kvæg, Lam, Kalv, Føl, Kid, Grise, Høns, Gæs, Ænder og Bisværme.

I. G. C. Tuxens Kort fra 1820 i Matrikelkontoret.

De to Kort angiver Byerne Strandby, Vognsbøl, Boldesager, Rørkjær samt Esbjerg med Markinddeling og med Vejene mels

lem disse Byer helt ned til Stranden, hvor Fanøfærgens Anløbs-
 plads findes angivet som Forlængelse af Strandby Kirkevej.

Ryttergodset.

Kronens Gaard Esbjerggaarden blev i 1615 stillet til Raadighed for en Kaptajn af den i 1614 oprettede Hær af danske Bønder. Da Fæsteren Søren Jensen ejede Bygningerne, købte Kronen dem af ham for 300 Rdl. Selvs ejerne og Kronens Fæstere skulde stille Soldater mod at blive skattefrie. Soldaterne skulde øves 3 Gange om Aaret 3 Dage ad Gangen. I 1663 blev der dannet en ny Militz, og Esbjerggaarden skulde ikke mere være Sæde for Kaptajnen.

Den første Kaptajn i Esbjerg hed Hans Andersen, Søn af en Raadmand i Ribe. Under den anden, Anders Mogenssen, skete den store Stormflod i 1634, under hvilken det gik slemt ud over Gaardens Hø. Fra hans Tid er ogsaa det ældste bevarede Brev fra Esbjerg, dateret 16. April 1642. Den sidste Kaptajn, ca. 1659—61, hed Daniel Zimmermann.

Fra 1649 giver en Vurdering Oplysning om, hvordan Kaptajnsgaarden saa ud. Der var 19 Fag Salshus, 16 Fag Vesterhus, et Lohus paa 15 Fag og endelig mod Øst 9 smaa Fag. Hele Gaarden vurderedes til 130 Slettedaler. Gaarden var æbenbart ikke i den bedste Tilstand, men Tiderne havde jo ogsaa været haarde, især i Jylland under Krigene 1625—29 og 1643—45. Siden hen hører vi om adskillige Gaarde og Huse, der ligger øde efter de nye Svenskekrige 1657—60.

I 1670 oprettedes en Rytterhær, der skulde have sit Underhold paa Kronens Gods. Da Kongen havde store Jorder i Jerne Sogn, kom der ogsaa Ryttere her. Bønderne skulde være Ryttere eller stille en i deres Sted af hver 8 Tdr. Hartkorn, Kronen ejede. Ryttergodset var paa 73 Tdr. Hartkorn og laa i Vældbæk, Gammelby, Nourup, Maade, Esbjerg, Rørkjær, Vognsbøl og Jerne By.

I 1680 blev det bestemt, at Rytteren skulde have Kost og Logi eller 3 Tdr. Rug, 3 Tdr. Byg, 1½ Skpr. Byggryn,

1½ Skp. Havregryn og 8 Rigsdaler aarlig. Endvidere skulde Rytterens Hest græsse frit i 7 Maaneder og Resten af Aaret have Hø, Hakkelse og 4 Tdr. Havre. Endelig kunde Rytteren selv fordre 6 Fag Hus, Sengested og 6 Par Lys. Der var i hele Jerne Sogn 9 Ryttere, 1 Korporal og 1 Løjtnant. Af de gamle Tingbøger fremgaar det, at Forholdet mellem Rytterne og Befolkningen ikke altid var helt idyllisk.

Ved Auktion i 1705 solgte Kronen Ryttergaarden i Strandby til Magister Maturin Castensen, som samme Aar videresolgte den til Fæsteren Hans Christensen Spangsberg, der saaledes blev den første Selvejerbonde i Jerne Sogn. Ved en Omlægning af Rytterdistrikterne i 1716 blev Jerne Sogn befriet for Indkvarteringen. „1716, den 16. Juli rejste Rytterne bort; længe nok var de hos os“, saaledes lyder det Hjertesuk, der stiger op fra en gammel Almanak.

I 1719 blev alt Ryttergodset solgt ved Auktion. Admiral Ulrik Kaas til Øllufgaard købte 6 smaa Gaarde og 2 Huse i Jerne By, 2 Gaarde i Maade, 1 Gaard i Vognsbøl og Esbjerggaarden. Fr. Sehested til Krogsgaard købte 1 Hus i Rørkjær, 2 Huse i Jerne, 2 Gaarde og 1 Hus i Vældbæk og 2½ Gaard og 1 Hus i Nourup. Den gamle Kannikegaard i Strandby blev købt af Steffen Nielsen fra Endrupholm, Fr. Gebhardts Enke købte Lykkegaard, Elisabeth Castensdatter fra Ribe købte 2 Huse i Rørkjær, og Pastor Galthen i Allerup købte hele Gammelby.

Admiral Kaas maatte stifte Gæld for at kunne købe saa meget Gods. Af Tordenskjold laante han 6000 Rdl. Ved Højesteretsdom af 12. Maj 1733 blev han dømt til at betale Tordenskjolds Arvinger de 6000 Rdl. med Renter; men Kaas kunde ikke. I 1741 var Gælden vokset til 10537 Rdl. 11 Sk., og i 1742 maatte hans Ejendele sættes til Auktion, og Maturin Castensen, Provsten i Jerne, købte det hele.

U n d e r F æ l l e s s k a b e t.

Om Jordbundsforholdene, Markstykkernes Benævnelse, Ejernes og Beboernes Navne giver de i 1680'erne af Matrikulsvæsenet udarbejdede Protokoller fortrinlig Oplysning. I Jerne By var saaledes „ringe, skarp“ Jord, midt del Rugjord, dog mest graat Sand og rødt Grus og kun lidt Muld. Der saas Byg, Rug og Havre i 3 Aar, derefter hviler Jorden i 6 à 8 Aar; kun ringe Højbjergning. Skov fandtes ikke. Indbyggerne beklagede sig over, at de led Skade af Ulve.

Foruden Præstegaarden, som Pastor Hans Pedersen Badscher havde købt af sin Formands Arvinger for 160 Rdl., var der 4 Gaarde, 1 Bol og 15 Gadehuse. Der var 24 Familier og 2 øde Steder. Tægterne kaldtes: Sønderhede, Nørhede, Nør Kirke, Mosevang, Tingbjerg, Rønding, Nørtægte, Nørager, Præstbjerg, Longagre, Vesterkirke, Kirkefuld, ialt 608 Agre.

Esbjerggaarden havde 10 Tægter: Lille Esbjerg, Brotægte, Bauntægte, Vesterhøj, Mellemvang, Sorte Røgel, Øster Langager, Nørre og Hede Tægte. Dens Eng, der for en Del var fordærvet af Sand, Sten og Vand, laa Østen, Sønden og Sydvest for Byen. Aar efter andet bortrev Havet Stykker af den og tilstoppede Vandets Ud løb med Sand og Sten. Der fandtes ingen ordentlig Tørvegroft eller Lyngsted.

Strandby bestod af 2 Gaarde, 4 Bolshuse og 3 Gadehuse. Der fandtes ingen Skov, intet Overdrev, Tørv eller Lyng. Ildebrændsel maatte købes for Penge andetsteds. Derimod kunde de drive Strandfiskeri. Byens Vang er delt i 10 Tægter: Schieden Agre, Mellemvang, Kolhøj, Hungervang, Frøesen, Ler Putte, Hedeager, Skarp Vang, Vejager og Liungdige. Vognsbøl, „Onsbølle“, bestod af 1 Gaard og 1 Bolshus.

Boldesager beboedes af 9 Familier. Jorden ansaas for ond, især i Betragtning af, at der kun var ringe Højbergs

ning og intet Brændsel eller Græsning uden for Agerjorden. Rørkjær bestod af 2 Halvgaarde og 6 Gadehuse. Beboerne drev intet videre Fiskeri, „end de med Garn kan fiske, naar dennem lyster, hvortil der haves ingen Baade“. Lykkegaard havde været øde og uden Bygning siden Krigen 1657.

Gammelby bestod af 1 Helgaard i 3 Parter og 1 Bol. Den ene af de 8 Tægter, Strandager, blev ej alene ofte overskyttet, men hele Agre bortreves af Havet; her saaedes Havre 1 Aar, hvorefter Jorden hvilede i 9 Aar. Overdrevet bestod af nogle smaa Forter ved Engsiderne samt et Overdrev, kaldet Slaug, i Fællesskab med Esbjerg og Rørkjær Gaardene. Maade havde 2 Helgaarde og 1 Bol, Kvaglund 1 Gaard og $3\frac{1}{2}$ Bol og 5 Gadehuse.

Tourup, „Toufverup“, „hafver været uden brugsted siden mand kand minde“. Nourups Jorder bestod af Sand og Muld, $\frac{3}{4}$ var skarp, $\frac{1}{4}$ ond Jord. Der nævnes 18 Familier. Til Nourup hørte 209 Engstykker, deraf 5 i Tjæreborg. Vældbæk havde 4 Halvgaarde, beboet af 5 Familier. Spangsberggaard bestod af 1 Helgaard, der beboedes af 2 Gaardmænd.

Til Jerne-Skast Sogn hørte desuden nogle Enge Syd for den østlige Del af Tjæreborg, den saakaldte „Udejereng“. Det drejede sig om et Areal paa ca. 20 Tdr. Land, delt i omtrent lige saa mange Lodder. Saa sent som i 1917 afsagde Landsretten Dom, at Tjæreborg Kommune ikke kunde opkræve kommunale Skatter af disse Enge. I gammel Tid fandt Højbjergningen Sted i Fællesskab.

Trods de mange Smaastykker, Jerne Sogn var delt i, trods Fællesskabet, maa Beboerne i hvert Fald paa dette Punkt være kommen godt ud af det med hinanden. En enkelt Gang, i 1697, maatte Skast Herreds Ting beskæftige sig med en Strid om den fælles 13-aarige Hyrde, og i 1725 med en Uenighed om Tørvegravning, der dog egentlig ikke saa meget var en Strid mellem Bønderne

som mellem deres Herskaber, Hospitalsforstanderen i Ribe og Ejeren af Esbjerggaard, Admiral Kaas til Ølufgaard.

Esbjergs og Rørkjærns Beboere havde altid været gode Venner og gjort hinanden Villighed, sagde den 60aarige Michel Andersen, barnefødt i Strandby. Der var noget om, at Esbjergmanden i sin Tid havde tilladt Rørkjærsmændene at grave Tørv paa et Areal, der laa midt i Esbjerggaardens Jorder. Alle de indstævnede Vidner var dog meget forbeholdne i deres Udtalelser, hvorimod de udtagne Synsmænd erklærede, at Rørkjærsmændene ikke havde nogen Rettighed i Heden.

Herimod protesterede Rørkjærsmændenes Herskab, Hospitalsforstander Hans Krag, da Synsforretningen ikke var skrevet paa stemplet Papir og kun var forfattet efter Christen Pedersen Esbjergs Opgivende, ikke tillige efter den anden Parts. Heri maatte Dommeren give Hospitalsforstanderen Ret efter Forordningen af 31. Marts 1719. Saavel Gaardmænd som Bols mænd og Husfolk i Rørkjær havde, efter Hans Krags Paastand, i Mands Minde, ja i over 50 Aar, haft upaaanket Fællesskab og Brug over bemeldte Hede.

Langt om længe syntes Sagen at skulle tage en mærkelig Vending, idet Søren Hansen fra Boldesager oplyste, at han for ca. 12 Aar siden havde forkyndt et af Christen Esbjerg forfattet Forbud for Beboerne i Rørkjær mod „Drøfft og Grøfft“ i den omtalte Hede. Ved et Retsmøde 14 Dage senere havde han Dokumentet med, dateret 17. Juli 1713. Sagen løb derefter ud i Sandet. Tingbogen er tavs.

Efter Udskiftningen.

Senere hen i det 18. Aarhundrede kunde der nemt opstaa Uenighed mellem Beboerne i Anledning af Udskiftningen. Det var f. Eks. Tilfældet i 1776 mellem Beboerne i Maade og Vældbæk, ja et Par af Ribe Hospitals Bøns

der i Vældbæk havde endda i Aarevis „Mellemlhandling“ om nogle Acre, før de i 1779 kom overens. I 1785 fandt der Indberetning Sted om Udskiftningen i hele Sognet.

I Rørkjær var Fæstebønderne Søren Sørensen og Peder Madsen Kaas' Jorder fra gammel Tid indhegnet som Enemarker. Deres ringe Hede og Overdrev var blevet udskiftet i 1780, og der var iværksat Indhegning med Grøfter. I 1782 blev Nourup udskiftet, og samme Aar blev Heden til Jerne By udskiftet, og nogle af Beboerne begyndte straks at pløje i deres udskiftede Hedelodder. Derimod var Agerjorden ikke udskiftet her lige saa lidt som i Vældbæk, Maade, Lykke og Uglviggaard.

Paa Esbjerggaarden havde Fæstebønderne Søren Madsen og Jens Nielsen faaet deres Agerjord, som laa i fremmede Marker, udskiftet 1779. Heden og Overdrevet, som laa i Fællend med andre Byer, blev udskiftet i 1780, men endnu i 1785 laa det altsammen ganske i Fællend mellem dem indbyrdes. Det samme gælder Strandby, Boldesager, Vognsbøl og Kvaglund.

Gaardenes og Husenes Udseende fremgaar af den Vurdering, der fandt Sted i 1795. I Jerne By blev de 13 Gaarde og Steder tilsammen vurderet til 2860 Rdl. Niels Lambertsens Gaard paa 15 Fag med Teglmur af brændte Sten, med 3 Skorstene og Straatag, Ladehus og Smedie, vurderedes til 320 Rdl. Peder Brandts Degnebolig vurderedes til 200 Rdl. Stuehuset var paa 12 Fag à 2 Al. 2 Kvt., 9 Al. 2 Kvt. dybt Der var Beboelse med 3 Jernkakkellovne i de 9 Fag. I Sengekammeret og i Dagligstuen var der Fjællegulv. De tre sidste Fag var Kostald og Tærskelo.

Særlig anselig har aabenbart Hans Madsen Spangsbjergs Gaard i Strandby været. Den var allerede i 1795 takseret til 1000 Rdl. mod 800 Rdl. i 1775. Stuehuset var paa 20 Fag med en Dybde af 9 Al. 3 Kvt. Indvendig var der Brystpanel og en Del Loftpanel; 5 Jernkakkellovne. Laden mod Nord var ligeledes paa 20 Fag, 9 Al. 1 Kvt.

dybt. De to Sidehuse var paa hver 16 Fag. Alle fire Længer var straatækte.

Af Esbjerggaardene vurderedes Jens Niensens til 280 Rdl. Stuehuset var paa 13 Fag, hvoraf de 9 var indrettet til Beboelse, medens de 4 blev brugt til Kostald og Høgulv. De 7 Fag havde Tavlemur, Resten Lervægge. Et Sidehus paa 12 Fag med klinede Vægge med lidt Sten imellem var indrettet til Hestestald, Faaresti, Fæhus samt Vognremise. Laden mod Nord var paa 12 Fag. Søren Madsens Gaard var af lignende Størrelse og vurderedes til 250 Rdl.

I Rørkjær vurderedes Hans Madsens Gaard paa 19 Fag til 330 Rdl. Peder Sørensens Gaard, Rørkjærsgaard, var paa 18 Fag, begge med Lade og to Sidehuse. Ogsaa for Gaardene i Gammelby, Lykkegaard, Maade, Vældbæk og Uglvig ligger den almindelige Vurderingssum mellem 3 og 400 Rdl. 2 af Gaardene i Maade med hver 2 Lader og ligeledes 2 af Vældbækgaardene ligger dog mellem 4 og 500 Rdl.

Efter Udstykningen steg det dyrkede Areal. Det udgjorde i 1683: 2180 Tdr. Land, i 1820: 5233 Tdr. Om Agerjordens Beskaffenhed giver en Kendelse fra 1820 den Oplysning, at Agerjorden i Almindelighed var befunden muldsandig og meget stenig af 8—12 Tommers Dybde paa en gul, leragtig Grund, og her pløjedes særdeles tyndt. Jorden under Plovfuren var haard og af en død og kold Natur. Engene er derimod i Almindelighed gode.

Sammenlignet med alle 18 Sogne i Skast Herred kommer Jorden i Jerne som den trediebedste. I 1872 gaar der i Jerne $21\frac{4}{5}$ Tdr. Land paa 1 Td. Hartkorn, i Skast Sogn $32\frac{1}{2}$, i Brøndum $45\frac{3}{4}$, i Guldager $28\frac{2}{3}$, i Nordby 95 og i Sønderho 103. I de bedste Sogne i Østjylland, i Aarhus og Vejle Amter, gik der 10 à 15 Tdr. Land paa 1 Td. Hartkorn, hvorimod der i Vorbasse skulde 160 Tdr. Land til 1 Td. Hartkorn.

Dyrkningsmetoden omkring 1820 var denne: Det første Aar Byg, næste Aar Rug, tredje Aar igen Rug eller, hvor Jorden var lav, Havre, fjerde Aar Havre. Derefter hvilede Jorden 4, 5, 6, ja indtil 8 Aar. Boghvedesæden var meget „mislig“. Endnu i 1844, da Gaardenes Tal var steget til 61 og Husenes til 20, var der megen uopdyrket Hede og Mose. Omkring 1850 begyndte man at mergle og aflede skadeligt Vand.

Efter Vedtagelsen af Loven af 24. April 1868 om Anlægget af en Havn ved Esbjerg fik Jorden Betydning i ny Forstand. Nu var det lige meget, om Mulden var iblandet rødt eller gult Ler, om der kunde vokse noget eller ikke i den Jord, der blev udstykket til Gader og Bygrunde. Staten eksproprierede kun til Havneanlægget og til Jernbanen, og først omkring 1910 købte Esbjerg Kommune store Arealer i Strandby, Vognsbøl, Fourfeldt og Sædding.

Esbjergkredsens Folketingsmand, Kaptajn Bluhme, beklagede sig i 1889 over, at man ikke i 1868 havde eksproprieret tilstrækkelig Jord til den By, man maatte forudsætte vilde komme. Dermed vilde man have skabt Betingelser for et kraftigt og virksomt Liv i Esbjerg, uden at enhver Virksomhed først maatte betale høje Grundpriser til den Spekulation, der havde faaet Lov at sætte ind. Finansminister Chr. Hage fremsatte i 1896 lignende Udtalelser i Folketinget. Ogsaa J. C. Christensen talte samme Aar om de alt for høje Grundpriser i Esbjerg.

B. T e n g n a g e l J ø r g e n s e n.

Hvad man kan blive.

6. Huslig Uddannelse.

I H u s e t.

Som Husmoder — saa Hjem. Dette gamle Ord har en Betydning, som de unge Piger bør tænke over. Naar den Tid kommer, da der skal vælges et Erhverv, gaar de fleste unge Piger til det huslige Arbejde. Selv om en Del unge Kvinder søger andet Arbejde som unge, bliver der dog en Tid for de fleste, hvor de maa beskæftige sig med husligt Arbejde. I en Afhandling om „Kvindens Beskæftigelse i Husholdning og Erhverv“ af Rigmor Skade og Kirsten Gloerfeldt Tarp oplyses det, at i 1930 var af 1000 Kvinder mellem 15 og 70 Aar de 560 beskæftiget ved husligt Arbejde i eget Hjem og 153 ved erhvervs-mæssig Husgerning.

Efter denne Undersøgelse er mindst 71 % af Kvinderne optaget af praktisk Husgerning. Muligvis er der dog en Del flere, der delvis beskæftiges ved det. Prof. Jens Warming skrev i 1935, at af 296.178 Kvinder mellem 45 og 60 Aar var de 250.657 gift eller havde været det. Det er altsaa 86,5 %, der maa antages at have Brug for huslig Uddannelse. Og det er nødvendigt at søge den i de unge Aar, da Statistikken ligeledes viser, at 47 % af Kvinderne gifter sig mellem 20 og 24 Aar, 24 % mellem 24 og 30.

Efter Giftermaalet bliver det vanskeligt at gennemgaa en virkelig Uddannelse, saa de fleste maa regne med at faa den inden 20 Aars Alderen. De Kvinder, der er selv-erhvervende paa andre Omraader, har ogsaa i mange Tilfælde Brug for Kendskab til Husvæsen. Og er man saa

klar over, at man vil lære det til Brug i eget Hjem, fordi saa en stor Del af Indkomsterne anvendes til Husholdningen, eller man vil lære det som Erhverv, bliver Spørgsmaalet, hvornaar og hvordan der kan tages paa det.

Da Husvæsen er et Omraade, hvor den praktiske Færdighed spiller en stor Rolle i Forhold til den teoretiske Viden, bør Uddannelsen først og fremmest foregaa i et Hjem under en dygtig Husmoders Vejledning. Som Eksempel paa, hvordan det kan gennemføres, kan nævnes, at der igennem det kgl. danske Landhusholdningsselskab er udpeget Læresteder over hele Landet. Det er mest Landbohjem, hvor de unge Piger skal deltage i Arbejdet gennem 3 Aar i mindst to forskellige Pladser. De faar den paa Egnen gangbare Løn og deltager i alt forefaldende husligt Arbejde, Havebrug, Hønschold og lign. De skal have Kendskab til Husholdningsregnskab og deltage i teoretiske Kursus, der afholdes paa Egnen. Efter tre Aars Forløb faar Eleven et Bevis for at have gennemgaaet Lærlingeuddannelsen. Derefter kan der i nogle Tilfælde ydes Hjælp til videre Uddannelse eller Skoleophold.

Under De samvirkende danske Husmoderforeninger, som virker i de fleste Byer, har man en lignende Ordning i Marthaforbundene. Der anvises dog ikke Læresteder, men de har treaarige Kursus, der udgør 160 Timer aarlig, omfattende Undervisning i Husgerning, Barnepleje, Sygepleje, Samaritterkursus og Sykursus. Det afsluttes med en Eksamen i Husholdning og Syning, og der udleveres Eksamensbevis med de forskellige Karakterer.

P a a S k o l e n .

Har den unge Pige faaet en god praktisk Uddannelse og tænker paa at søge teoretisk Viden, lægges Planen for denne i Forhold til Brugen, der skal gøres af den.

For at sætte Prikken over i'et af det praktiske Arbejde bør de unge Piger tage et 5 eller 10 Mdr.s Kursus paa en Husholdningsskole. Det er forøvrigt et Forlangende for at kunne optages paa et Husholdningsseminarium. Eleverne skal være fyldt 17 Aar før Kursusets Begyndelse for at kunne tælle med som Skolens Aarselever. Opholdet koster 125—140 Kr. pr. Md. Piger med god Uddannelse kan som Regel faa Amtsunderstøttelse, der kan andrage indtil Halvdelen af Beløbet, men som bevilges i Forhold til Forældrenes Formueforhold. Skemaer kan faas paa Skolerne.

Disse Skoler besøges aarlig af 17—1800 Elever, og i de senere Aar har de været fuldt optaget. Denne Uddannelse bør søges af saa mange unge Piger som muligt. Aftenskoлеundervisningen, der nu besøges af ca. 25.000 unge Piger aarlig, er meget billigere for Eleverne, men kan slet ikke opveje et virkeligt Skoleophold, idet de 70—80 Timers Undervisning, der faas en Vinter, højst kan svare til 14 Dages Undervisning paa en Skole. Disse Kursus er udmærket egnede til at bibringe Eleverne Interesse for Arbejdet og den videre Uddannelse.

Saa er der Muligheden for at blive Husholdningslærersinde. Der er tre anerkendte Husholdningsseminarier: Det Suhrske Husholdningsseminarium, Pustervig 8, København K., Birgitte Berg Nielsens Husholdningsseminarium, Forhaabningsholms Allé 18, København V., samt Husholdningsseminariet Ankerhus, Sorø.

Efter Lov Nr. 310 af 4. Juli 1942 er Betingelserne for Optagelse ens for Seminarierne. Der kræves, at Eleverne har gode Forudsætninger, saavel praktisk som teoretisk. Gode Almenkundskaber er ogsaa af Værdi for dem, der vil undervise andre. Derfor kræves, at Eleven er fyldt 20 Aar, at hun indsender Helbredsattest, at hun har gennemgaaet et 5 eller 10 Mdr.s Kursus paa en Husholdningsskole. Hun skal have Studenter-, Real- eller Pige-skoleeksamen eller tilsvarende Uddannelse; i Stedet kan

der tages Optagelsesprøve. Hun skal dokumentere, at hun i et vist Tidsrum har udøvet praktisk Husgerning, alt efter Regler, der fastsættes af Undervisningsministeren. Seminarierne anbefaler mindst 2 Aar.

Betalingen for Undervisningen paa Seminarierne er lidt forskellig; der maa dog regnes med ca. 1500 Kr. aarlig + noget for Ophold, hvilket almindeligvis ikke kan faas paa Seminariet. Da der er stærkt optaget, bør man indmelde sig i god Tid, ofte mindst et Aar, før Undervisningen begynder. Der kan søges Statsunderstøttelse til Studiet, og Skemaer til det faas paa Seminariet. Husholdningslærerinder kan søge ind i flere forskellige Stillinger.

S o m E r h v e r v.

Fra „Den Suhrske Husmoderskole“ foreligger der Oplysninger om 229 Husholdningslærerinder, der er uddannet de sidste 10 Aar. De har ialt haft 1243 Arbejdsaar; 137 Lærerinder har været ansat ved Ungdoms- og Aftenskoler, Husholdningsskoler og Seminarier samt som Husholdningskonsulenter. Det har givet ialt 392 Arbejdsaar; 42 som Instrukticer inden for Industrien og som Laboratorieassistenter, ialt 114 Arbejdsaar.

99 har været ansat i Fælleshusholdninger som Køkkenelever, Assistenten, Økonoma, Oldfrue og Rengøringsinspektricer, ialt 126 Arbejdsaar, 102 i egen Husholdning, idet de har giftet sig. En Del af dem har Husholdningselever i Hjemmet eller underviser paa Aftenkursus, ialt 337 Arbejdsaar; 44 i fremmed Husholdning som Husbestyrerinde, Husjomfru el. lign., ialt 72 Arbejdsaar; 14 Videreuddannelse, evt. ved andet Erhverv, ialt 71 Arbejdsaar. Endelig er nogle Arbejdsaar gaaet tabt ved Sygdom eller ukendt Beskæftigelse.

De 624 Arbejdsaar var saaledes optaget af Arbejde, hvortil Uddannelsen paa Seminariet var nødvendig, og 429 Aar ved Arbejde, hvortil den var meget nyttig.

Selv om næsten Halvdelen har giftet sig, og ca. $\frac{1}{3}$ af Arbejdsaarene er brugt i eget Hjem, har de sikkert haft Gavn af Uddannelsen. Med Hensyn til Pladser er der gode Muligheder for Tiden, idet der næsten ingen ledige Lærere er. Indtjeningsmulighederne er ogsaa forholdsvis gode. Der er heller ikke særlig Udsigt til Arbejdsløshed inden for Husvæsen eller ved Undervisning i Husgerning.

Ved Universitetet.

Der er nu Planer om en udvidet Undervisning i Husholdningsfagene ved Aarhus Universitet. I en Betænkning fra 1942 er det foreslaaet, at det skal være en Husholdningshøjskole med Fortsættelsesundervisning som Specialkurser for Husholdnings- og Skolekøkkentilærere og dermed sideordnede Kvinder og en højere videnskabelig Uddannelse, der kunde føre til en Kandidatexamen. Den videnskabelige Uddannelse foreslaas til 4 Aar, og efter afsluttende Prøver faar Kandidaten Ret til at benævne sig som Husholdningskandidat: Candidata rerum domesticarum. Specialkurserne foreslaas at strække sig over et Aar.

Det kan ikke siges endnu, hvornaar denne Undervisning paabegyndes, men da den nødvendige Kapital er skaffet, og Betænkningen om Undervisningsplanerne er afgivet, maa man haabe, at det snart bliver muligt at opføre de nødvendige Bygninger sammen med Aarhus Universitet, saa Skolen kan blive en Kendsgerning.

Unge Piger, der vælger Husgerning som deres Virkefelt, gavner sig selv, da de fleste før eller siden faar egen Husholdning, og de gavner Samfundet, da det er store Summer, de administrerer. Maden til en Person koster daglig fra $1\frac{1}{2}$ —2 Kr.; Service, Rengøringsmidler, Brændsel, Vask og Tøj repræsenterer ogsaa mange Penge. I de fleste Hjem er det mere end Halvdelen af Indkomsten, der administreres af Husmoderen. Det er et stort Ansvar.

Da Sofie Christensen i Anledning af Bellahøjdstillingen ved 150 Aars Festen for Stavnsbaandets Løsning skrev Husholdningsundervisningens Historie, begyndte hun den med Ordene: „Almen Dannelse kræver huslig Viden“. Det vil jeg ogsaa gerne fremhæve til Slut her og lægge de unge Piger det paa Sinde.

Bramminge i Marts 1943.

Margrethe Hvid Jakobsen.

Ved Overgangen til det nye Skoleaar i Sommeren 1942 mistede Statsskolen tre af de Mænd, der har været knyttede til den helt tilbage til den private Realskoles og det private Gymnasiums Tid: Gymnastiklærer Bertelsen fyldte 70 den 28. Juni og trak sig tilbage med Skoleaarets Udgang; i Ferien afgik Lektor Gregersen ved Døden, 64 Aar gammel, og Pedel Jensen, der fyldte 70 i Oktober, tog sin Afsked fra 1. September. Hver paa sin Vis har disse tre Mænd i over en Menneskealder sat deres Præg paa det daglige Liv paa Skolen.

Gennem næsten et halvt Aarhundrede bestred Gymnastiklærer B. M. Bertelsen under vekslende ydre Vilkaar Gymnastikundervisningen først ved Realskolen fra 1894, dernæst ved Esbjerg Gymnasium fra 1907 og endelig fra 1920 ved Statsskolen. Han havde et godt Blik for de enkelte Elevers Ejendommelighed, var Ven med Drengene i Skoletiden og fulgte med Interesse deres senere Skæbne i Livet. Skolens Vækst og Udvikling laa ham varmt paa Sinde, og han tog ivrigt Del i Arbejdet for Tilvejebringelsen af en Stipendiefond for Skolens Elever.

Baade som Lærer og Inspektør var Lektor P. Gregersen en ualmindelig Arbejdskraft, myreflittig og utrættelig fra Morgen til Aften Aaret rundt. I over 10 Aar havde han ikke haft en eneste Sygedag. Selv da der begyndte at vise sig Varsler om, at der var ved at gaa Slid paa Organismen, vilde han beholde alt sit Arbejde, og han vilde gøre det hele selv. Hans Liv havde et sjældent harmonisk Forløb, og han fik en let og smuk Død, inden Kræfternes Svigten nødte ham til at opgive det, der gav hans Liv Indhold og Fylde.

Pedel Hans Jensen er født i Landsbyen Herlufmagle i Sydsjælland og har bevaret Tilknytningen til Muldjordens. Hver Sommer skulde han en Tur rundt i Landet for at se, hvorledes Kornet groede, og Kvæget græssede, og hvad nyt der var bygget; thi først og fremmest var han dog den kyndige og dygtige Haandværker. Men hurtigt og let fandt han sig til Rette paa Skolen, som han vogtede og værnede om med Nidkærlighed og Stolthed. Her folte han sig hjemme, og her mødte han lutter Venner.

I. Eksaminer 1942.

Alle de indstillede bestod Eksamen.

Studentereksamen.

Nysproglige.

1. Jytte Bachmann	mg÷	6,64
2. Elise Bentzen	mg	7,06
3. Ruth Bolding	mg +	7,44
4. Carl Frederiksen	mg +	7,25
5. Else Brink Henriksen	mg +	7,31
6. Ove Jessen	mg	6,79
7. Ruth Jessen	g +	5,83
8. Erik Jørgensen	mg	6,91
9. Solvejg Kjærgaard	mg	6,97
10. Kaj Lindquist	mg	6,76
11. Kristian Olsen	mg +	7,27
12. Niels Rosenlund	mg	6,84
13. Annelise Sørensen	mg +	7,44
14. Aage Tarp	mg +	7,31

Matematikere.

1. Duval Berg Christensen	mg	6,99
2. Bovulf Hansen	mg	7,06
3. Egon Hansen	ug÷	7,64
4. Ejvind Hansen	mg÷	6,21
5. Gunnar Brun Hansen	ug÷	7,76
6. Hans Hansen	mg÷	6,35
7. Hans Risum Jensen	mg	6,83
8. Mogens Kærn	mg	6,91
9. Ingrid Lønne	mg	6,98

10. Agnes Marcussen	mg	6,79
11. Egon Mathiesen	mg	6,95
12. Bodil Nielsen	mg	7,05
13. Harry Nielsen	mg	7,16
14. Asbjørn Olesen	mg	7,08
15. Frode Olesen	mg ÷	7,34
16. Kristen Hald Pedersen	mg ÷	7,49
17. Jørgen Stampe	mg	6,83
18. Erik Voldum	mg ÷	6,60

Realeksamen.

Ra.

1. Elin Blell	mg	6,73
2. Erik Carstensen	mg ÷	6,45
3. Else Christiansen	g +	5,76
4. Holger Frøkjær	mg ÷	6,14
5. Bjarne Hansen	mg ÷	6,44
6. Maria Hansen	mg +	7,46
7. Kirsten Lauring	mg ÷	6,17
8. Karen Elise Lund	mg	6,82
9. Gerda Pedersen	mg +	7,28
10. Mogens Rée	mg ÷	6,18
11. Jørn Traulsen	mg	6,85
12. Alice Vedel-Hansen	mg	6,72
13. Annelise Winther	mg ÷	6,01

Rb.

1. Else Andersen	mg ÷	6,12
2. Hans Anthonisen	mg ÷	6,65
3. Preben Bachmann	mg ÷	6,44
4. Jens Peter Christensen	mg ÷	6,40
5. Elisabeth Fjeldgaard	mg	6,98
6. Karl Kristian Hansen	mg +	7,32
7. Karl Erik Holm	mg	7,07
8. Dagmar Iversen	g	5,14

9. Mogens Jakobsen	mg +	7,20
10. Asger Kristensen	mg	7,05
11. Erik Madsen	mg ÷	6,49
12. Hans Mortensen	mg	6,84
13. Knud Romme	mg	6,78
14. Anna Schött	mg ÷	6,64
15. Rigmor Zabel	mg +	7,33

Mellemskoleeksamen.

4. M. a. mg + Bodil Randløv, Aase Markussen; mg Bente Pedersen, Ulla Hoffgaard, Ingerlise Frikke, Jørgen Sinding Jensen, Jørgen Alstrup, Ulla Iversen, Birthe Christensen, Agnete Jørgensen, Karen Land, Kurt Lolk, Jørgen Madsen, Jørgen Mandal, Anni Jensen, Ellen Kann, Henning Selvejer, Grete Kamstrup; mg ÷ Jytte Sørensen, Kurt Christensen, Birgit Eriksen, Henning Westermann, Inger Hansen, Hans Lauridsen, Bent Marcussen, Linda Raben, Charlotte-Margrethe Andersen, Kaj Olsen, Holger Nielsen, Ulla Rand; g + Aksel Kristensen, Birgit Clemensen.

4. M. b. ug ÷ Kirsten Ibsen Nielsen, Jørgen Eriksen, Kamma Husted, Svend Kristiansen; mg + Knud Erik Steen, Erik Bruun, Hans Jørgen Bruun, Inge Fischer, Grethe Andersen, Anne Mortensen, Birte Jæger; mg Jens Aage Hansen, Kirsten Pedersen, Jørgen Halkjær-Lassen, Mogens Petersen, Tage Hansen, Henning Brinch-Nielsen, Poul Lund, Kirsten Lønne, Ejvind Thomsen, Elin Nors Hansen, Anne-Lise Jensen; mg ÷ Birgit Buhl Jensen, Gunhild Pedersen, Kurt Laursen, Jørgen Thor Jacobsen, Toka Mogensen, Søren Torben Christensen, Dorrit Vilhelmsen, Ove Jørgensen; g + Gunnar Morthorst.

Af de 64 Elever oprykkedes 18 i Gymnasiet, 10 i Is, 8 i Im; i Realklassen oprykkedes 36, medens 10 udmeldtes.

II. I Aarets Løb.

Skolenævnet.

Ved det i September 1942 stedfundne Valg kom Skolenævnet til at bestaa af Førstelærer J. Eriksen, Hjerting; Direktør Chr. Alstrup, Esbjerg; Møbelhandler Florian Sørensen, Esbjerg; Fru Maler Ibsen, Holsted; Adjunkt A. Vestergaard; Lektor Fru G. Jensen; Rektor Kr. Bruun. Suppleanter er Førstelærer Kr. Bruun, Briksbøl; Købmand M. Kann, Esbjerg; Fru Dommerfuldmægtig Holm, Esbjerg; Fru LRSagfører Markussen, Varde.

Forældremødet.

Af Hensyn til Mørklægningen afholdtes det aarlige Forældremøde paa Skolen allerede Mandag den 21. September med 260 Deltagere. Rektor bød Velkommen og bad Førstelærer Eriksen lede Mødet. Kredslæge Rohleder holdt Foredrag med Lysbilleder om Betydningen af Indførelse af Skolelæger. Ved Kaffebordet førtes en kortere Forhandling om det forestaaende Valg af Forældrerepræsentanter til Nævnet, og der opstilledes en Kandidatliste.

Inspektion.

Undervisningen er bleven inspiceret af Undervisningsinspektør, Dr. phil. Højberg Christensen, Lektorerne C. C. Andersen, K. V. Olsen, Strehle, Troensegaard og Østergaard samt af Magister Heerup og Adjunkt Frk. M. Christensen.

Eleverne.

1. Januar 1943 udgjorde Elevantallet 407. Heraf var 208, nemlig 97 Drengene og 111 Piger, hjemmehørende i Esbjerg, medens 96 Drengene og 105 Piger, ialt 199, var udenbys, fordelt over følgende 21 Kommuner: Jerne 50, Brøndum 25, Guldager 20, Holsted 18, Varde 17, Tjæreborg 12, Nordby 9, Gørding og Bramminge hver 8, Skast 7, Brørup og Tistrup hver 6, Føvling 3, Vejrup 2, Grindsted 2, Grimstrup, Thorstrup, Løgstør, Klitmøller, Vejen og Ringe hver 1.

Sammenkomster.

Paa Skoleaarets første Dag samledes Lærere og Elever i Aulaen, hvor Rektor holdt en Mindetale over Lektor Gregersen. Efter at Adjunkt Bøcher i Efteraarsferien havde forsvaret sin Afhandling om Vandkraftens Udnyttelse i det sydlige Jylland for Doktorgraden ved Københavns Universitet, ønskede Rektor ham til Lykke i Overværelse af hele Skolen.

Neptuns Julefest fandt Sted 22. December. Skoleballet holdtes Lørdag 6. Marts. Under Instruktion af Adjunkt Eyv. Holm opførte Elever i IIG Leck Fischers Drømmespil: „Jeg vil være en anden“. Forestillingen gentoges om Søndagen. 98 % af Eleverne har overværet Skolebioens tre Forestillinger: En Skærsommernatsdrøm, Lloyds of London og Præsten i Vejlby. Læge Bennike, Holsted, har holdt Foredrag for III G. Uden for Skoletiden har der været forskellige Foredrag af Skolens Lærere med efterfølgende Diskussion om litterære, historiske og geografiske Emner.

Udflugter.

IIIG har besøgt Ribe og spillet Fodbold med Katedralskolens Elever. IIG har foretaget en geologisk Ekskursion til Lunderskov, Kolding, Strib, Røjle Klint. IG har haft

historisk Ekskursion til Ribe. Endvidere er der aflagt Besøg i Brøndum Kirke, paa Centralbiblioteket, Forsøgs-
gaarden, Valsemøllen, Fiskeauktionshallen og Kunstfor-
eningens Udstilling.

Flidspræmier

tildeltes Ruth Bolding og Kristian Olsen, IIIs, Randi Nielsen og Ebba Overgaard, IIs, Hans Mikkelsen, IIm, Poul Eller, Im; Jytte Nielsen, 3a, Ellen Marie Korsholm, Erling Pedersen og Gunhild Pedersen, 3b, Eva Lauritzen og Gerda Florian Sørensen, 2a, Grethe Madsen, 2b. Randi Nielsen, IIIs, fik tildelt Alliance Francaise's Bogpræmie.

Stipendier.

Det Beløb paa 1075 Kr., som af Ministeriet var stillet til Raadighed til Understøttelser og Flidspræmier i Skole-
aaret 1942—43, er blevet fordelt saaledes: Oplagspenge: Robert Jensen, IIIIm, Ejlif Voel Jensen og Ole Svensmark Jensen, IIm, hver 125 Kr. Understøttelser at udbetale: Bente Hejn, Hanne Laursen og Randi Nielsen, IIIs, Inge Andersen, Mogens Budde, Anna Jespersen og Niels Thomsen, IIIIm, Anna M. Jacobsen, 3Mb, hver 70 Kr. Laurids Christiansen, 4Mb, 50 Kr. Til Flidspræmier 90 Kr.

Gaver.

Fra Undervisningsministeriet er modtaget to Malerier, Erik Hoppe: Udsigt og Niels Lergaard: Landskab. Til Skolens erhvervsgeografiske Samling har vi modtaget: Fra det danske Petroleum's A/S Prøver af mineralske Olier; fra De forenede Papirfabrikker A/S Materiale til Belysning af Papirfabrikationen; fra Aalborg Portland Cement Fabrik A/S Materiale til Belysning af Cementfabrikation;

fra Blyantfabrikken Viking Materiale til Belysning af Blyantsfabrikationen og fra Nordisk Aluminium A/S: Fra Bauxit til Aluminiumsgryde.

Den naturhistoriske Samling er bleven forøget med Gaver fra følgende Elever: 1Ma. Niels Chr. Bahnsen: Ulkekranie, Træbuk; Erling Dyekjær: Dansk Hør; Harald Lauritsen: Gnav af Typografbille, Forsteneringer, Tuf. 1Mb. Peter Hansen: Aal; Benn Pedersen: Barde af Sildehval, Ulkefinner; Erna Iversen: Spurvehøg, Vindrossel; Harald Larsen: Rhinsk Tuf. 2Ma. Jørgen Holm: Damkarudse, Oksebremselarver, Kragekranie; Knud Lyneborg: Guldsmed, Ligustersværmer; Svend Lahn Rasmussen: Egerngnav; Jørgen Pedersen: Ligustersværmerlarver; Ejvind Simonsen: Hvepsereede; Leif Wessmann: Bogfinkerede. 3Ma. Harald Laursen: Sepiaskal; Leo Jensen: Skrubtudser; Knud Toft: Salamander; Birgit Sørensen: Sumpskildpadde; Bent Olsen: Forsteneringer. 3Mb. Gunnar Thuesen: „Faaretigre“; Kaj Hørup: Sten med Slagmærker. 1Gm. Bent Thomsen: Ledeblokke fra Aalborgegnen, Kalabas; Frede Truelsen: Forsteneringer.

For alle disse Gaver bringer Statsskolen herved sin bedste Tak.

Biblioteket.

Bogsamlingen er i det forløbne Aar bleven forøget med 132 Bind. Biblioteket er aabent daglig Kl. 14. For udenbys Elever finder Udlaan Sted efter nærmere Aftale.

III. Fagfordeling.

Romertal angiver Gymnasieklasser, Arabertal Mellem-
skoleklasser, R Realklasser.

Rektor Kr. Bruun: Latin 4b, IIIs. Historie 4b, Rb.

Lektor Aa. Petersen: Dansk 3a, Ra, IIm, IIIs. Engelsk
4b, IIs.

Lektor L. Dresler: Fysik 1, 2, 4b, R, I—IIIm.

Lektor J. C. Jensen: Matematik 2a, 4a, II—IIIIm.

Lektor Fru G. Jensen: Matematik 1a, 3b, Ra, I—IIIs.

Lektor B. Tengnagel Jørgensen: Tysk 4b, Rb, IIm. His-
torie 1—3a, I—IIIIm. Oldtidskundskab I—IIIIm.

Lektor Fru L. Alstrup: Geografi 1—2a, 3, 4, Ra. Na-
turhistorie 1—2b, Ra. Naturfag I—IIIIm.

Lektor Aa. Schiøttz-Christensen: Dansk 1b, 4a, Rb,
Is. Tysk 2b, 3a, Im.

Adjunkt A. Vestergaard: Religion 2a, 3—4. Geografi
2b. Skrivning 2a. Sløjd 1—R.

Adjunkt N. C. Sørensen: Dansk 4b. Fransk Is, IIm,
IIIIs. Latin 4a, I—IIIs.

Adjunkt H. S. Hansen: Dansk 2—3b, IIs. Engelsk 4a,
Rb, Is.

Adjunkt H. Leth: Fysik 4a, IIIIm. Kemi I—IIIIm. Mate-
matik 3a, 4b, Rab (Pg.).

Adjunkt, Dr. phil. Steen Bøcher: Geografi 1b, Rb. Na-
turhistorie 1—2a, 3, 4, Rb. Naturfag I—IIIIs.

Adjunkt Frk. E. Aagaard: Dansk 2a, IIIIm. Tysk 3b,
4a, II—IIIIs.

Adjunkt Tage Thoft: Kemi 3. Matematik 1—2b,
Rb, Im.

Adjunkt Eyvind Holm: Dansk Im. Tysk 2b, Is. Fransk
Rb. Sang 1—3, I—III.

Lærerinde Frk. A. Bruun: Engelsk 2a, 5a, Ra. Husger-
ning 4, R.

Lærerinde Fru S. Vestergaard: Haandarbejde 1—4.
Skrivning 2.

Cand. mag. Chr. Kilsgaard: Engelsk Im. Gymnastik
1—III.

Cand. mag. A. Rosenhoff: Engelsk 1—3b, IIm. Tysk
Ra. Tegning 1—4.

Cand. mag. H. E. Petersen: Engelsk 1a, IIIs. Fransk
Ra, Im, IIs, IIIIm.

Cand. mag. E. Andreasen: Historie 1—3b, 4a, Ra,
I—IIIs. Oldtidskundskab I—IIIs. Skrivning 2, 3.

Lærerinde Fru S. Nielsen: Religion 1, 2b. Dansk 1a.
Skrivning 1.

Lærerinde Frk. H. Jensen: Gymnastik 1—III.

Pastor H. Aagaard: Religion I—IIs, IIIIm.

Pastor N. Lilleør: Religion I—IIm, IIIs.

Adjunkt Tage Thoft er Skolens Regnskabsfører; Ad-
junkt N. C. Sørensen er Bibliotekar og har skriftlig In-
spektion. Cand. mag. Chr. Kilsgaard har Tilsyn paa Lege-
pladsen, Lektor Tengnagel Jørgensen den indre Inspek-
tion, Fru Nielsen Tilsyn med Pigerne.

IV. Pensa og Arbejdsplaner.

Religion.

1—3M. Hahns Bibelhistorie og Balslevs Lærebog. 1M. 1—72. De ti Bud. 2M. 72—128. Fadervor og de to første Trosartikler. 3M. 128—50. Tredje Trosartikel; Daab og Nadver. 4 M. Kapers Katekismus. Im. Orientering i Salmebogen, Gennemgang af Evangeliestykker, Spørgsmaalstimer. IIm. Foredrag og Samtaler om kirkehistoriske og kristelige Emner, Gennemgang af Bjergprædikenen. IIIs. Foredrag og Samtaler om kirkehistoriske og kristelige Emner, Dele af Lucas Evangeliet gennemgaaet.

I—IIs, IIIIm. Foredrag og Samtaler om aktuelle kirkelige Spørgsmaal. Is. Dansk Kirkeliv før Reformationen. IIs. Fra Reformationen til ca. 1800. IIIIm. Kirkehistorie fra ca. 1700 til vore Dage: Rationalisme; Pietisme; gudelige Forsamlinger; Grundtvig; Kierkegaard.

Dansk.

1M—R. Clausen og Hansen: Læsebog. Jensen og Noesgaard: Øvelsesstykker. 1M. 1 à 2, 2—4M. 1 Stil om Ugen. 1M. Læsebog I; 2M. II; 3M. III. En glad Gut. 15 S. af Falbe-Hansen og Keller: Svenske Læsestk.

4M. Edbrodre. En glad Gut. Læsebog III: a. 5—13, 20—33, 56—60, 63—80, 96—101, 112—16, 128—64, 167—79, 191—210, 242—64, 287—90, 291—302. b. 14—20, 36—46, 49—60, 63—66, 128—42, 179—90, 242—64, 291—302. Til Eksamen: a. Edbrodre. En glad Gut, Kap. 3, 4, 5. Læsebog, 32—33, 56—60, 63—66, 287—90; 20—25, 128—42, 167—78, 191—209, 291—95, 295—302. b. S. 36—46, 56—60, 63—66, 49—55, 179—90, 242—61; 14—20, 128—42, 291—95. Edbrodre. En glad Gut, Kap. 4, 5, 6. Svensk: a. 26—37, 112—16. b. 20—25, 47—56, 69—73, 77—80, 112—16. Til Eksamen: a. 14—19, 26—37, 60—69. b. 69—73, 112—16; 20—25, 47—56, 77—80.

R. Den politiske Kandestober. Hakon Jarl. Stil hver anden Uge. Læsebog: a. 4. Opl. S. 7—34, 37—40, 100—20, 125—30, 137—47, 173, 178—81, 195—209. b. 5. Opl. 8—37, 40—43, 49—56, 64—68, 72—74, 85—111, 172—73, 177—211. Til Eksamen: a. det

læste. b. 15—19, 40—45, 64—70, 85—111, 172—74, 177—86, 194—218, 221—31.

I—III. Falkenstjerne I—III. Georg Christensens Litteraturhistorie. Agerskov og Nørregaard: Svensk Læsebog. Oxenvad: Vort Sprog I—II.

Is. Bræen. Litteraturprover fra Oldtiden til Holberg og fra 1870 til Nutiden. Litteraturhist. fra Oldtiden til Holberg. 50 S. Svensk. Lydlære, Formlære og Betydningslære. 15 Stile. Im. Erasmus Montanus. En dansk Students Eventyr. Litteraturprover og Litteraturhist. fra Oldtiden til Romantikken. 50 S. Svensk. Lydlære og Betydningslære. 15 Stile. IIs. Hakon Jarl En Landsbydegns Dagbog. En dansk Students Eventyr. Adam Homo. Litt. fra Ewald til Chr. Winther. 25 S. Svensk. Lydhistorie. IIm. Hakon Jarl. Adam Homo. Litt. fra Oldtiden til ca. 1850. 50 S. Svensk. Formlære og Betydningslære. Stil hver 3. Uge.

IIIIs. Mogens. Litt. fra 1850 til Nutiden. Eksamenspensum respereret. Stil hver 4. Uge. Til Eksamen: Erasmus Montanus. En Landsbydegns Dagbog. Mogens. Falkenstjerne: Prosa. I, 5. Udg., 46—70, 188—89, 194—98, II, 4. Udg., 29—30, 231—35, 309—11, III, 4. Udg., 11—15, 90—93, 106—09, 222—29, 266—70. Vers. I, 24—26, 90—92, 104—05, 113—15, 168—72, 216, 218—20, 249—50, 276—78, 288—90, 343—45, II, 12, 17—18, 37, 67, 68—69, 115, 174—78, III, 40—42, 215—16, 299—300, 320—21. Georg Christensen fra Holberg til Nutiden.

IIIIm. Mogens. Kongsemnerne. Fra Fyrreerne til Nutiden. 5 S. Svensk. Rigemaal og Dialekter. Skriftsprog og Talesprog. Det danske Sprogs Slægtskabsforhold og Omraade. Til Eksamen: Erasmus Montanus. Hakon Jarl. En Landsbydegns Dagbog. Falkenstjerne, 4. Udg., I, 42—51, 93—96, 101—03, 137—38, 170—71, 189—90, 191, 193—95, 202—05, 252—54, 259—61, 267—68, 329—31, 339—40, 360—61. II, 2, 5, 14—15, 16—17, 37—38, 140—44, 154—57, 171—73, 186, 215—22, 231—35, 325—26, 328—34. III, 40—41, 47—48, 90—95, 123—24, 131—34, 212—15, 222—29, 244—47, 299—300, 320—21.

Engelsk.

1—3M. Jespersen og Sarauw: Eng. Begynderbog I—II. 3—R. Jespersen: Eng. Læsestk. 2—4M. Norstedts Grammfonotekster. Lunds Gramm. Askgaard og Nørregaard: Stiløvelser I—II. 1M. I, II til S. 30. 2M. 31—84. Norstedt 6—14. Stiløvelse 5—12. 3a. II 84—123. Læsestk. 1—16, 20—32. Norstedt 15—17, 20—23. Stilov. 10—17. 3b. II 114—23. Læsestk. 1—6, 15—16, 20—37. Norstedt 15—17, 20—23, 26—31. Stilov. 14—21.

4a. Læsestk. 42—44, 51—58, 63—86, 94—107. Til Eksamen 63—86, 94—107. 4b. Læsestk. 68—92, 94—112, 125—42. Til Eksamen 68—83, 87—92, 107—12, 125—35. Ra. Læsestk. 113—67. Boysens Læsehefte IV 3—18. Til Eksamen Læsestk. 119—42, 149—67, Boysen 3—12. Rb. Læsestk. 107—71. Boysen IV 12—18. Til Eksamen Læsestk. 109—42, 149—71.

Is. Boysen IV. Eng. Tekster 5—104, 126—48. Dickens Reader 3—50. British Reader 3—29, 31—43, 46—65. Lunds Gramin. Alving og Brøndum: Synonymer. Askgaard og Nørregaard: Stilov. II. Im. Eng. Tekster 5—135. IIs. Dickens Reader 50—95. British Reader 46—65. Poems 3—5, 11—13, 45—46, 49—52, 55—58, 73—80, 82—83, 92—108. Plays and Dialogues 26—37, 55—115. Journey's End. Stilov. II. Kindt-Jensens Stilov. Eng. Synonymer. Ugl. Stile. IIm. Eng. Tekster 71—85, 135—48. Science Reader, 3. Udg. 7—70, 104—29.

IIIs. Macaulay 1—38. Bennett 1—38. British Reader 138—48. Poems 1—15, 59—62, 73—98, 121—29. Julius Caesar ÷ Act V. Ad. Hansens Litteraturhist. Synonymer. Kindt-Jensens Stilov. Oversættelses- og Genfortællingsstile. Til Eksamen: Julius Caesar II. Poems 73—76, 83—88, 104—08, 115—25. British Reader 114—22, 151—68, 197—200. Dickens Reader 68—88. Plays and Dialogues 38—53. Bennett 14—22.

Tysk.

2—R. Ingerslev og Vibæk: Tysk I—III. 4—R. samt I—IIIm. Vibæks Grammatik. 2M. I til 120. 3M. I 120 ud. II 1—70. 4M. II 70 ud. Til Eksamen 134—66. R. III, 3. Udg. a. 1—53, 79—85. Poesi Nr. 15, 17, 19, 22, 27, 35, 40, 41, 50. Til Eksamen 5—47 samt af Poesi det læste. b. 1—40, 92—126. Til Eksamen 1—40, 108—16.

Is. Gad: Moderne tyske Noveller. Kulturbilder 1—4, 16. Gad og Moe: Stilov. Ugl. Stile. Im. Tyske Læsestk. 1—8, 10, 13, 40—42, 48—49. IIs. Kulturbilder 5, 9, 13, 17, 19—22. Franck: Wiederschen. Tell. Digte efter Østergaard. Kaper: Schiller. Gads Gramm. Stilov. Ugl. Stile. IIm. Læsestk. 47—95, 117—22, 156—71, 192—214.

IIIs. Kulturbilder 8. Nathan III 1—7. Udv. Scener af Egmont. Digte efter Østergaard. Buddenbrooks Udv. ved Winkler 27 ud. Kaper: Goethe. Tysk Litt. efter 1700. Gads Gramm. Stilov. I à 2 ugl. Stile. Til Eksamen: Egmont I, Tell IV. Nathan III, 7. Østergaard, 5. Udg. II 26, III 5, VII 3. Kulturbilder Nr. 5, 2—4 Af-snit, 8, 9, 20.

Fransk.

R. Nielsen og Hoffmanns Begynderbog 2—94, 105—111. Til Eksamen 55—58, 63—94.

I. Laugesens Begynderbog 1—93, 100 ud. Richters Grammo- fontekster 1—5. II. Jungs Læsebog. Brüels Udvalg af Jules Ro- mains til 51. Grammo- fontekster. N. Chr. Niensens Gramm.

III. Brüel: Moderne franske Skribenter I, II, IV. Grammo- fontekster. Til Ekstemporal er benyttet udv. Stk. af Prosateurs d'aujourd'hui. Radioens Skoleudsendelser. N. Chr. Niensens Gramm.

Latin.

4M. Mikkelsens Begynderbog til S. 37. Til Eksamen I—XXIX.

Is. Mikkelsen 38—50. Cortsens Udvalg af Caesar I, III, IV. Vald. Niensens Gramm. IIs. Caesar V, VI. Cortsens Udv. af Cicero: Roscius, Catilina I. Verres. Breve 1—5. Verners Syn- taks.

IIIs. Breve 6—23. Læsebog I 43—62. Til Eksamen Caesar V, Kap. 9—12, 24—37, VI. Roscius, Verres 41—44, Breve 1—6. Pyramus og Thisbe.

Oldtidskundskab.

I—III. Holten-Bechtolsheim: Græsk Mythologi og Græske Sagn. Luckenbach I. II—III. Kragelund: Græske Kunstværker.

I. Iliaden 1. og 6. Sang. Sofokles: Aias. II. Kroisos. Sofokles: Antigone. Iliaden 9. Sang. III. Apologien. Kriton. Stykker af Faidon. Iliaden 22. Sang.

Til Eksamen: ns. Iliaden i Østergaards Udvalg I, 1—530. IX, 182—655. Antigone v. Thor Lange. Kroisos v. Chr. Thom- sen Kap. 26—91. Apologien v. Gertz, 10. Udg., S. 19—62, 68—76. Luckenbach I, 17. Opl.: Kretisk- mykenisk Tid. Dorisk, Jonisk, Korinthisk Stil. Tempelarter. Teatret. Olympia. Delphi. Akropo- lis. Apollon fra Tenea. Diskoskasteren. Spydbæreren. Praxiteles: Hermes. Skrabereren. Døende Galler. Laokoongruppen.

mn. Iliaden I, 1—611. IX, 89—433, 606—659. Antigone. Kroi- sos, Kap. 26—91. Apologien, S. 19—57. Kriton, Udg. 1929, S. 12—32. Kretisk- mykenisk Tid. Delphi. Olympia. Akropolis. Teatret. Apollon fra Tenea. Zeus i Olympia. Atlasmetope. Polykleitos: Spydbæreren. Praxiteles: Hermes. Aleksander- slaget. Laokoon.

Historie.

1—4M. Schmidts Lærebog. 1—III. Verdenshist. efter Munch og Müllers Lærebog. Nordens Hist. efter Ilsoe. Billedstof efter Luckenbach, Bundgaard og Andrup.

1a til S. 112, 1b til 135. 2a 112 ud. 2b 135 ud, II 1—25. 3M. II 1—118. 4M. II 125 ud. Til Eksamen: 125—38, 146—82, 183—87, 189—203, 205—09, 211—13, 214—30.

R. Schmidt: Frankrigs, Tysklands og Englands Historie siden 1860, 6. Udg. Munch: Mindre Lærebog i Samfundskundskab, 14. Opl. Til Eksamen: Schmidt 4—12, 14—19, 26—35, 39—51, 55—68, 77—88. Munch 1—5, 7—12, 21—22, 25—32, 36—38, 39—43, 49—55, 60—67, 80—86.

I. Oldtid og Middelalder. ns. Norden til 1241; mn. til 1389. II. Verdenshist. til 1914. ns. Norden til 1814; mn. til 1864.

III. Verdenshist. og Nordens Hist. ud. Munchs Lærebog i Samfundskundskab. Kilder til Danmarks Hist. IV. Henrichsen: Mændene fra 1848. Til Eksamen: Norden ca. 800—1525, 1814—64. Verdenshist. 1815—1914, IIIs. desuden Romerriget. Samfundslære S. 1—58, 133—72. IIIs. Kilder IV, 2. Udg., S. 41—47, 72—85. Bundgaard I, Nr. 36—46. Luckenbach I, det pompejanske Hus, Nr. 205—13. IIIm. Kilder IV, S. 11—18, 41—47, 68—86, 100—08. Bundgaard Nr. 3, 4, 24, 34, 36—46, 53, 56, 59. Andrup Nr. 57, 272, 284.

Geografi.

C. C. Christensen: Geografi for Mellemkolen 1—II.

1M. I til Alperne. 2M. I ud. II Afrika. 3M. II Asien, Australien, Sydamerika, alm. Geografi. 4M. II Nordamerika, Danmark, Island, Norge, Sverrig. Til Eksamen det læste undt. Mellemamerika, de vestindiske Øer og Sverige. R. Andersen og Vahl: Erhvervsgeografi. Til Eksamen det læste undt. Mineralproduktion.

Naturhistorie.

Balslev og Andersen: Zoologi for Mellemkolen 1—II. Franck m. fl. Plantelivet 1—IV. Rasmussen og Simonsen: Lille Flora.

1M. Zoologi til Klatrefuglene. Plantelivet I. 2M. Zoologi I ud. Plantelivet II. 3M. Zoologi II til Pighuder. Plantelivet III. 4M. Zoologi II fra Pighuder ud. Plantelivet IV. Til Eksamen det læste undt. Skelet, Muskler, Nervesystem. R. Jørgensen og Andersen: Biologi for Realklassen 1—107. Til Eksamen det læste undt. dyriske Væv.

Naturfag.

Is. Eriksen: Fysik og Kemi for det sprogl. Gymnasium. Im. Hellner og Humlum: Geografi for Gymn. 1—154. IIs. Andersen og Vahl: Geografisk Lærebog undt. S. 34—38, 70—78. Til Eksamen det i I—II læste undt. Organisk Kemi. IIm. Hellner og Humlum 154 ud undt. S. 186—94, 197—208, 219—43. Til Eksamen det i I—II læste. III. Krogh: Fysiologi undt. S. 68—71, 95—99, 106—11, 115—18, 127—33. Simonsen og Lund: Biologi undt. Økologi. Til Eksamen det læste.

Fysik.

Kobberø: Fysik for Mellemskolen 1—II.

IM. I 5—38, 66—91. 2M. 39—65, 92—125. Øvelser. 4M. II 11—106. Til Eksamen 11—96. Uorganisk Kemi. 2. Afsnit rep. og opgives. R. Sundorph: Fysik for Realkl. II, 9. Opl. Til Eksamen 1—33. Eriksen og Pedersen: Astronomi for Realkl. Til Eksamen 1—45.

Im. Sundorph: Varmelære, 6. Udg., 1—16, 27—37. Lyslære, 5. Udg., 3—44. Mekanik, 5. Udg., 7—19. Elektricitet, 6. Udg., 1—41, 47—53, 56—61. Praktisk Astronomi. IIm. Mekanik 1—52, 69—90. Elektricitet 34—119.

IIIIm. Varmelære 17—27, 37—55. Lyslære 44—72. Mekanik, 6. Udg., 53—102. Elektricitet 128—79. Eriksen og Pedersen: Astronomi 1—110. Til Eksamen: Varmelære 14—34; Lyslære 35—44, 47—57, 60—69; Mekanik 19—52, 94—98; Elektricitet 55—61, 85—98, 118—56; Astronomi 1—6, 13—22, 24—32, 40—45, 46—55.

Øvelser: 1. Petroleums Varmefylde. 2. Isens Smeltevarme. 3. Vands Fordampningsvarme. 4. Pyknometer. 5. Linsers Brændvidde. 6. Fysisk Pendul. 7. Kundts Forsøg. 8. Stemmegafflens Svingningstal. 9. Gauss' Hovedstilling. 10. Joules Lov. 11. Nernsts Love. 12. Temperaturkoefficient. 13. Elektrolyters Ledningsevne. 14. Lampekaraktistik. 15. Ohms Lov.

Kemi.

3M. Rasmussen og Simonsen: Uorganisk Kemi og Organisk Kemi. Im. Ring: Kemi for Gymnasiet 1—58. IIm. 58—98, 118—46. IIIIm. 98—117, 147—86. Til Eksamen: 35—41, 52—77, 85—88, 90—102, 120—33, 153—57, 159—62, 166—71, 176—80.

Regning og Matematik.

Friis-Petersen og Jessens Regnebøger for Mellemskolen og Realklassen. Juul og Ronnau: Geometri for Mellemskolen. Jessen og Smith: Aritmetik.

1M. Regnebog I. Nogle Hjemmeopgaver. 2M. II. Geometri til § 60. Hjemmeopgaver. 3M. III. Geometri § 60—120. Aritmetik I—II. Ugl. Opgaver. 4M. IV. Aritmetik III. Geometri § 120—159. Til Eksamen det læste undt. Decimalbrøk, Omkreds af Cirkel, Areal af Cirkel, Cirkelafsnit, Cirkeludsnit og omskreven Polygon.

R. Jessen og Smith: Matematik. C. C. Andersen og Damsgaard Sorensen: Praktisk Regning for Piger. Til Eksamen det læste undt. Irrationelle Ligninger, Regning med tilnærmede Tal, Symmetriske Ligninger, Ligninger af højere Grad med een ubekendt, der løses som kvadratiske Ligninger.

I—II. S. Mogensen: Mindre Lærebog i Matematik, I til 67, II ud. Til Eksamen: § 4, 7—11, 16—38.

I—III. Jul. Petersens Lærebøger ved Alb. Kristensen. Im. Plangeometri og Trigonometri. Aritmetik og Algebra. I Sæt Klasse og I Sæt Hjemmeopg. ugl. IIm. Analytisk Plangeometri. Differential og Integralregning. Aritmetik og Algebra II. III. Stereometri. Til Eksamen det anordnede Pensum.

Skrivning.

1—2M. Haandskriftovels. 3M. Vejledning i Brug af Haandsbøger, Udfyldning af Blanketter m. v.

Kv. Haandarbejde.

1M. Et Par Sokker; et Pudevaar med Knapper og Knaphulser. 2M. Strompestopning, et Forklæde; et Arbejde med Hulsøm; et Par hækede Grydelapper. 3M. Lapning. En Kittel. Et Strikkearbejde. 4M. En Kjole. Et Arbejde med Quilting.

Kv. Husgerning.

4M. og R. Lettere Madlavning, Bagning, Rengøring, Vask og Rulning. Teori efter Blicher og Rasmussen: Huslig Økonomi.

Sløjd.

1—4M., R. Træslojd efter Aksel Mikkelsens System.

Legemsøvelser.

Drengene er undervist efter den alm. danske Skolegymnastik og i Boldteknik. For Pigernes Vedkommende er fortrinsvis anvendt Øvelser efter Elli Bjørksteens System. I Sommertiden spiller Drengene Fodbold, Pigerne andre udendørs Boldspil.

Sang.

Regulativet er fulgt. Sangbogen Danmark, Gymnasiesangbogen.

V. Elevliste 1942—43.

I nedenstaaende Fortegnelse er til Elevernes Navne føjet Fødselsdag og Faderens eller Moderens Stilling. Hvor Hjemstedet ikke er nævnt, er det Esbjerg.

III ns.

1. Bang, Marie Louise, 12. 9. 24. Hotelejer.
2. Christensen, Ina, 15. 4. 23. Cand. pharm., Varde.
3. Christiansen, Anni, 24. 5. 25. Repræsentant, Boldesager.
4. Hejn, Bente, 15. 5. 25. Overassistent.
5. Knudsen, Inga Harreby, 24. 12. 24. Forretningsfører.
6. Langvad, Elise, 10. 9. 24. Afd. Overlærer.
7. Laursen, Hanne, 26. 5. 24. Skræddermester.
8. Laursen, Inge, 5. 1. 25. Telegrafassistent.
9. Madsen, Lilian, 11. 10. 25. Bankdirektør.
10. Madsen, Orla, 17. 2. 24. Restauratør.
11. Markussen, Inge, 26. 12. 24. LRSagfører, Varde.
12. Nielsen, Randi, 14. 9. 25. Overtoldbetjent.
13. Nielsen, Sigrid, 29. 6. 24. Lærer, Brøndum.
14. Overgaard, Ebba, 7. 2. 25. Kontorchef.
15. Sørensen, Bent, 17. 4. 24. Organist.

III mn.

1. Andersen, Inge, 9. 9. 24. Bestyrer, Gording.
2. Bruun, Jakob, 21. 11. 24. Gaardejer, Jernved.
3. Budde, Mogens, 21. 7. 23. Barbermester, Varde.
4. Christensen, Egon, 9. 7. 24. Drejermester, Varde.
5. Christiansen, Niels Chr., 10. 5. 25. Redaktør.
6. Handberg, Jørgen, 29. 11. 24. Bankkasserer.
7. Iversen, Gert, 19. 9. 25. Maskinmester.
8. Jensen, Harald, 17. 9. 23. Mejeribestyrer, Fanø.
9. Jensen, Robert, 21. 9. 23. Snedker, Grindsted.
10. Jespersen, Anna, 30. 5. 23. Overlærer, Gording.
11. Jørgensen, Richard, 13. 3. 24. Restauratør.

12. Jørgensen, Ruth, 29. 5. 24. Boghandler, Varde.
13. Knudsen, Irving, 2. 9. 23. Kontorchef.
14. Lindhard, Mogens, 22. 4. 25. Afd. Havneingeniør.
15. Mikkelsen, Hans, 20. 7. 25. Gaardejer, Holleskov.
16. Munk-Madsen, Willy, 20. 1. 24. Fiskeeksportør, Klitmøller.
17. Nielsen, Agnethe Rask, 4. 6. 24. Gaardejer, Tarp.
18. Pedersen, Kristiane Skov, 17. 2. 24. Gaardejer, Tirslund.
19. Poulsen, Olav, 7. 10. 25. Gaardejer, Bjerndrup.
20. Ravn-Nielsen, Bodil, 3. 1. 25. Kantor, Varde.
21. Steen-Jensen, Ib, 22. 11. 24. Enkefrue.
22. Sørensen, Bent Florian, 22. 2. 25. Möbelhandler.
23. Thomsen, Niels J., 13. 9. 25. Enkefrue, Gørding.
24. Willadsen, Johannes, 14. 1. 25. Kobmand.

II ns.

1. Andersen, Edith Siemen, 13. 5. 25. Læge.
2. Falbe-Hansen, Eigil, 5. 5. 25. Branddirektør, Varde.
3. Friis, Mogens, 16. 4. 26. Redaktør, Varde.
4. Grøngaard, Carter, 12. 6. 26. Købmand, Tistrup.
5. Jacobsen, Bent, 4. 2. 26. Lods.
6. Langer, Inger, 12. 7. 25. Kontorchef, Varde.
7. Laursen, Inga Nørgaard, 14. 4. 26. Uddeler.
8. Leervad, Doris, 13. 9. 25. Afd. Installatør.
9. Malling, Ida, 31. 7. 26. Viceinspektør, Varde.
10. Nordland, Gertrud, 4. 9. 26. Statsaut. Revisor.
11. Randløv, Peter, 31. 1. 25. Førstelærer, Sædding.
12. Ravn, Torkild, 24. 2. 25. Afd. Grosserer.
13. Rohleder, Lis, 24. 5. 25. Kredslæge, Varde.
14. Rosenlund, Inger Margr., 17. 1. 26. Sagfører, Varde.
15. Rud, Aase, 25. 11. 25. Tandlæge.
16. Raahauge, Arne, 8. 8. 25. Kaptajn, Gjesing.
17. Sørensen, Alice, 16. 10. 24. Biografejer, Nordby.
18. Østergaard, Ellen, 22. 7. 25. Manufakturhandler, Varde.

II mn.

1. Andersen, Edith, 20. 2. 26. Grosserer.
2. Andreasen, Birgit, 14. 4. 26. Uddeler, Skast.
3. Bennike, Knud-Aage, 21. 6. 26. Læge, Holsted.
4. Clausen, Knud Voldum, 8. 6. 26. Førstelærer, Holsted.
5. Eller, Povl, 8. 11. 25. Sognepræst, Varde.
6. Flagstad, Carl Otto, 29. 1. 26. LRSagfører.

7. Gravesen, Tove, 18. 7. 26. Købmand, Holsted.
8. Jensen, Ejlfj Voel, 24. 10. 25. Afd. Lærer.
9. Jensen, Ole Svensmark, 6. 12. 24. Friskolel., Sodinge, Ringe.
10. Kamstrup, Borge, 29. 6. 26. Lagerforvalter.
11. Mandal, Else, 9. 1. 25. Trafikkontrolør.
12. Nielsen, Carlo Staal, 26. 8. 25. Husejer, Holsted St.
13. Nielsen, Johannes, 9. 9. 24. Gartner, Varde.

I ns.

1. Alstrup, Knud, 6. 12. 26. Direktør.
2. Bruun, Erik, 9. 4. 26. Forstelærer, Briksbol.
3. Bruun, Hans Jørgen, 8. 10. 27. Forstelærer, Briksbol.
4. Fischer, Inge, 1. 10. 26. Bankfuldmægtig.
5. Husted, Kamma, 24. 1. 27. Gaardejer, Tømmerby.
6. Iversen, Anna, 22. 6. 25. Købmand, Nordby.
7. Jensen, Jørgen Sinding, 22. 10. 27. Købmand, Boldesager.
8. Land, Karen, 1. 6. 27. Viceinspektør.
9. Nielsen, Kirsten Ibsen, 13. 7. 26. Maler, Holsted.
10. Olsen, Vera, 1. 3. 26. Pakmester, Jerne.
11. Pedersen, Bente, 31. 1. 27. Havnemester.
12. Pedersen, Ove, 10. 1. 26. Lokomotivfører.
13. Randlev, Bodil, 1. 11. 27. Forstelærer, Sædding.
14. Réé, Mogens, 10. 12. 25. Redaktør.
15. Sørensen, Gerda Winther, 13. 4. 26. Forstelærer, Præstkjær.
16. Thuesen, Eva, 18. 6. 26. Fiskeskipper.
17. Vedel-Hansen, Alice, 7. 11. 26. Afd. Plantagebestyrer.
18. Winther, Karen Margr., 11. 12. 25. Kaptajn, Nordby.

I mn.

1. Andersen, Grethe, 22. 9. 26. Lærer, Brorup.
2. Bennedsen, Poul, 24. 2. 26. Gaardmand, Sdr. Lourup.
3. Brinch-Nielsen, Henning, 11. 8. 25. Hovmester, Løgstør.
4. Carstensen, Erik, 26. 1. 26. Læge.
5. Christensen, Birthe, 17. 2. 27. Urmager.
6. Christensen, Karen, 8. 2. 26. Mejerist, Gørding.
7. Christiansen, Sven Aage, 13. 4. 24. Forsøgsleder, Spangsberg.
8. Eriksen, Jørgen, 16. 9. 26. Landbrugslærer, Ladelund.
9. Frandsen, Hans, 10. 11. 25. Husmand, Gørding.
10. Hansen, Bent, 9. 10. 26. Forvalter.
11. Hansen, Carl, 2. 3. 26. Vaadbinder.
12. Holm, Helga, 16. 8. 26. Toldbetjent.

13. Jensen, Ellen Ingemann, 5. 12. 25. Overlærer, Jerne.
14. Johansen, Lis, 8. 5. 26. Stenhugger.
15. Kaalund, Thorvald, 21. 6. 25. Overportør, Grindsted.
16. Kristensen, Knud Ørnstrup, 2. 8. 26. Uddeler.
17. Kristiansen, Svend, 21. 1. 25. Gaardejer, Stenderup.
18. Lolk, Kurt, 24. 2. 27. Fhv. Bryggeriejer.
19. Markussen, Aase, 29. 8. 26. IKSagfører, Varde.
20. Møller, Hans-Orla, 2. 2. 26. Murermester.
21. Nielsen, Niels, 18. 3. 24. Barbermester.
22. Rabjerg, Ernst, 21. 8. 26. Fiskeskipper.
23. Roesen, Anker, 30. 3. 27. Kaptajn, Nordby.
24. Roesen, Franz, 1. 1. 26. Kaptajn, Nordby.
25. Selvejer, Henning, 28. 2. 27. Kornhandler.
26. Steen, Knud, 6. 4. 27. Fiskeeksportør.
27. Sørensen, Hans, 28. 6. 26. Biografejer, Nordby.
28. Thomsen, Bent Holm, 6. 11. 26. Skibsfører, Nordby.
29. Truelsen, Frede, 15. 4. 25. Gaardejer, Malt.
30. Uhre, Niels, 25. 11. 24. Gaardmand, Tistrup.
31. Warrer, Christian Hartvig, 4. 4. 25. Sognefoged, Nordby.

Ra.

1. Christensen, Kurt, 22. 6. 27. Repræsentant.
2. Eriksen, Birgit, 12. 12. 26. Direktør.
3. Frikke, Ingerlise, 20. 5. 27. Bilforhandler.
4. Hansen, Inger G., 25. 11. 26. Mælkehandler, Hjerting.
5. Hoffgaard, Ulla, 24. 8. 27. Fabrikant.
6. Iversen, Ulla, 6. 8. 27. Købmand.
7. Jensen, Anni Kirstine, 27. 9. 25. Postbud.
8. Jørgensen, Agnete, 1. 8. 27. Købmand.
9. Kamstrup, Grethe, 19. 7. 27. Lagerforvalter.
10. Kann, Ellen, 4. 8. 27. Købmand.
11. Lauridsen, Hans, 26. 5. 26. Postbud, Guldager.
12. Madsen, Jørgen, 20. 1. 27. Malermester.
13. Mandal, Jørgen, 25. 5. 26. Trafikkontrolør.
14. Markussen, Bent Erik, 28. 11. 26. Cigarhandler.
15. Nielsen, Holger, 22. 1. 26. Uddeler, Tjæreborg.
16. Olesen, Kaj Bøge, 22. 6. 27. Postbudformand.
17. Raben, Linda, 10. 7. 26. Farvehandler.
18. Rand, Ulla, 18. 8. 27. Tandlæge.
19. Sørensen, Jytte, 7. 12. 26. Afd. Restauratør.
20. Westermann, Henning, 24. 2. 27. Bogholder.

Rb.

1. Andersen, Anders, 10. 11. 25. Bogtrykker, Vejen.
2. Andersen, Else, 26. 8. 26. Prokurist.
3. Christensen, Søren Torben, 30. 11. 25. Grosserer.
4. Halkjær-Lassen, Jørgen, 16. 5. 26. Vandværksbest., Vognsbøl.
5. Hansen, Elin Nors, 28. 9. 26. Assistent, Vognsbøl.
6. Hansen, Jens Aage, 19. 12. 26. Landmand, Gjesing.
7. Hansen, Tage, 8. 1. 27. Kabelassistent, Karlsgaarde.
8. Hartelius, Karen, 13. 6. 25. Maskinmester, Boldesager.
9. Jensen, Anne-Lise, 9. 5. 26. Fabrikant, Boldesager.
10. Jensen, Birgit Buhl, 22. 4. 27. Gartner, Gjesing.
11. Lønne, Kirsten, 5. 5. 26. Gaardejer, Gjesing.
12. Mortensen, Toka, 5. 3. 26. Tobakshandler, Bramminge.
13. Mortensen, Anne M., 5. 3. 27. Uddeler, Guldager.
14. Pedersen, Karen, 21. 5. 26. Cand. jur., Fourfeldt.
15. Pedersen, Kirsten, 9. 11. 27. Cand. jur., Fourfeldt.
16. Petersen, Mogens Juhl, 26. 6. 27. Førstelærer, Gjesing.
17. Pinholt, Mogens, 24. 12. 24. Afd. Plantor, Varde.
18. Thomsen, Ejvind, 29. 3. 27. Gartner, Gjesing.
19. Vilhelmsen, Dorrit, 27. 6. 26. Konsul.

4 M. a.

1. Alstrup, Rolf, 12. 2. 29. Lektor.
2. Billeschou, Grethe, 17. 1. 27. Stens og Billedhugger.
3. Bojsen, Benny, 22. 10. 27. Grosserer.
4. Eggertsen, Krista, 2. 7. 27. Cementstøber, Sædding.
5. Gorridsen, Aase, 11. 4. 28. Bestyrer.
6. Gottsche, Richard, 21. 8. 28. Korrespondent.
7. Hansen, Ellen, 11. 2. 28. Repræsentant.
8. Hejn, Dorte, 8. 7. 28. Overassistent.
9. Jacobsen, Sven Helge, 20. 6. 28. Lods.
10. Jensen, Jørgen Anker, 30. 5. 27. Repræsentant.
11. Jermer, Inge, 12. 6. 27. Repræsentant.
12. Jespersen, Yrsa, 22. 1. 28. Møbelhandler.
13. Johansen, Jenny, 12. 12. 28. Malermester, Andrup.
14. Knudsen, Gunvor, 31. 10. 27. Direktør, Spangsborg.
15. Krongstad, Per, 15. 1. 28. Fuldmægtig.
16. Krummelbein, Kirstine, 8. 4. 27. Slagtermester, Tjæreborg.
17. Lauritsen, Kaj Tolbøll, 3. 11. 27. Prokurist.
18. Laursen, Alice, 16. 2. 27. Telegrafassistent.
19. Lund, Johanne, 23. 4. 28. Købmand, Boldesager.
20. Madsen, Bodil, 4. 11. 27. Maskinmester, Boldesager.

21. Madsen, Esther, 10. 2. 27. Ekspedient, Guldager.
22. Mandal, Aage, 16. 10. 27. Trafikkontrolør.
23. Michaelsen, Inger, 28. 12. 27. Forretningsfører.
24. Nielsen, Jytte, 6. 9. 28. Købmand.
25. Pedersen, Sven Erik, 23. 6. 28. Benzinforhandler.
26. Rasmussen, Niels, 21. 10. 28. Gartner, Boldesager.
27. Skov, Mette, 13. 4. 28. Lærer, Gammelby.
28. Smith-Jensen, Kora, 28. 8. 27. Pedel.
29. Stephensen, Walther, 3. 1. 28. Lokomotivfører.
30. Sørensen, Dagny, 15. 9. 28. Konsulent, Boldesager.
31. Taabbel, Preben, 11. 11. 27. Fiskeeksportør.
32. Vedel-Hansen, Ellinor, 21. 3. 28. Afd. Plantagebestyrer.
33. Vestergaard, Ingeborg, 18. 11. 27. Adjunkt, Boldesager.

4 M. b.

1. Andersen, Ida, 16. 7. 28. Bagermester, Tarp.
2. Andersen, Margit Siemen, 1. 7. 28. Læge.
3. Anger, Jørgen, 2. 9. 27. Sagfører, Holsted By.
4. Behrendt, Irmgard, 14. 9. 28. Gaardejer, Gjering.
5. Brejnrod, Christian, 23. 2. 28. Fiskeskipper, Boldesager.
6. Christensen, Ninna, 26. 5. 28. Afd. Gaardejer, Gjering.
7. Christiansen, Lauritz, 15. 2. 28. Arbejdsmand, Hjerting.
8. Damm, Inge Marie, 15. 4. 27. Ejendomskommissionær.
9. Eriksen, Bent, 21. 4. 27. Forstelærer, Hjerting.
10. Hammelsvang, Bodil, 22. 10. 27. Landpost, Tistrup.
11. Hansen, Aase, 9. 8. 28. Slagtermester.
12. Hansen, Gerda, 20. 4. 28. Fiskeskipper.
13. Hansen, Jørgen, 11. 5. 28. Skotojshandler.
14. Henriksen, Lilly, 17. 11. 27. Cyklehandler, Tistrup.
15. Iversen, Ella, 16. 4. 28. Husmand, Gjering.
16. Jensen, Inger Holt, 29. 2. 28. Kommunelærer.
17. Jørgensen, Hans Anton, 22. 9. 26. Fabrikant, Bramminge.
18. Kjær, Minna, 2. 3. 28. Frugthandler.
19. Korsholm, Ellen Marie, 14. 6. 27. Inkassator, Jerne.
20. Larsen, Bernt, 2. 11. 26. Gaardejer, Holsted.
21. Madsen, Henning, 7. 9. 28. Overassistent.
22. Marcussen, Anna Dorthea, 11. 11. 28. Bankkass., Boldesager.
23. Melchior, Annelise, 15. 8. 28. Assurandør.
24. Olesen, Claus, 26. 7. 27. Afd. Lods, Bramminge.
25. Parfelt, Birgit, 29. 3. 28. Kontorchef.
26. Pedersen, Birthe Marie, 1. 3. 28. Husmand, Tjæreborg.
27. Pedersen, Erling, 24. 3. 27. Lærer, Holsted St.

28. Pedersen, Gunhild, 21. 6. 27. Installator, Tjæreborg.
29. Sølvsteen, Else, 16. 6. 27. Politikommissær.
30. Toft, Knud, 11. 8. 27. Konsulent, Ladelund.
31. Torp, Hans, 9. 7. 28. Repræsentant, Jerne.
32. Vonsyld, Ketty, 20. 7. 28. Redaktør.
33. Amstrup, Grete, 7. 6. 28. Overdyrlæge, Varde.

3 M. a.

1. Andersen, Inge, 24. 3. 29. Købmand.
2. Bang, Solveig, 10. 7. 29. Hotelejer.
3. Bennike, Else Margr., 16. 5. 29. Læge, Holsted St.
4. Bojsen, Emil, 21. 8. 29. Grosserer.
5. Hansen, Ernst, 4. 8. 28. Forretningsf., Holsted St.
6. Herse, Carl Otto, 14. 8. 27. Eksportør.
7. Jakobsen, Bent, 28. 1. 30. Overassistent.
8. Janken, Hugo, 24. 3. 29. Landmand, Hulkjær.
9. Jensen, Bodil, 21. 8. 29. Klichéfabrikant.
10. Jensen, Leo, 4. 10. 28. Arbejdsmand, Tjæreborg.
11. Jørgensen, Inger M., 19. 1. 29. Grosserer.
12. Knudsen, Erik, 14. 11. 28. Gaardejer, Holsted St.
13. Lauridsen, Vagn, 19. 8. 28. Kommiss., Holsted.
14. Lauritzen, Eva, 3. 11. 28. Fiskeeksportør.
15. Madsen, Inga, 28. 8. 28. Ekspedient, Guldager.
16. Nielsen, Ellen Sandager, 12. 6. 29. Sekretær.
17. Nielsen, Johanne, 26. 12. 27. Entreprenør.
18. Olesen, Bent, 3. 2. 28. Forvalter.
19. Olsen, Holger, 16. 9. 28. Afd. Fabrikant.
20. Plet, Else Marie, 29. 9. 29. Fiskeskipper, Sædding.
21. Schott, Eva, 10. 7. 29. Forstelærer, Guldager.
22. Sølvsteen, Paul, 25. 8. 28. Politikommissær.
23. Sørensen, Birgit, 29. 5. 29. Bankbogholder.
24. Sørensen, Ellen Florian, 17. 11. 28. Møbelhandler.
25. Sørensen, Gerda Florian, 17. 11. 28. Møbelhandler.
26. Toft, Sven, 3. 5. 29. Konsulent, Ladelund.

3 M. b.

1. Alkjærsg, Birgit, 27. 3. 29. Købmand.
2. Alstrup, Jørgen, 26. 1. 29. Grosserer.
3. Andersen, Hartvig, 15. 6. 29. Driftsassistent.
4. Brammer, Ole, 13. 6. 29. Modehandler.
5. Buchwaldt, Frits, 27. 8. 29. Ingeniør, Boldesager.

6. Foldberg, Egon, 21. 2. 29. Inkassator.
7. Gregersen, Anne Marie, 1. 1. 29. Gartner, Spangsberg.
8. Hansen, Knud, 29. 7. 28. Dyrklæge, Andrup.
9. Horup, Kaj, 24. 8. 28. Faktor.
10. Jacobsen, Otto, 7. 4. 29. Overassistent.
11. Jakobsen, Anna Marie, 22. 11. 28. Konsulent, Bramminge.
12. Jensen, Birthe Gerhard, 11. 9. 29. Kgl. Vejer og Maaler.
13. Jensen, Metha, 14. 8. 28. Arbejdsmand.
14. Jensen, Ruth Anker, 16. 7. 28. Repræsentant.
15. Jepsen, Jørgen, 11. 10. 28. Maskinmester.
16. Jøger, Vibeke, 9. 5. 30. LRSagfører.
17. Kolbech, Birthe, 5. 5. 27. Minekvartermester.
18. Kristiansen, Alice, 23. 10. 27. Assurandør.
19. Kruse, Birgit, 25. 8. 29. Trafikassistent.
20. Larsen, Carl Johan, 20. 11. 29. Revisor.
21. Madsen, Grethe, 9. 2. 29. Malermester.
22. Madsen, Inge Marie, 29. 5. 29. Købmand.
23. Munck, Mary, 20. 4. 29. Missionær.
24. Nielsen, Viggo, 2. 11. 27. Førstelærer, Hjortekjær.
25. Pedersen, Carla, 4. 7. 27. Købmand, Holsted By.
26. Thuesen, Gunnar, 19. 1. 29. Gaardejer, Gjesing.
27. Thidemann, Jens, 10. 6. 28. Bilfører, Tjæreborg.

2 M. a.

1. Andresen, Svend Arne, 21. 5. 28. Kusk, Vognsbøl.
2. Brogaard, Edith, 11. 7. 29. Ejendomscommissionær.
3. Christensen, Anna Marie, 12. 6. 29. Smedemester, Holsted By.
4. Dahl, Dorit, 29. 4. 29. Cyklehandler, Boldesager.
5. Düsterdich, Ruth, 26. 1. 29. Radiotelegrafist.
6. Flagstad, Kirsten, 7. 6. 30. LRSagfører.
7. Frikke, Bent, 1. 3. 30. Bilforhandler.
8. Glarbo, Jørn, 6. 4. 30. Automobilmekaniker.
9. Hallum, Preben, 13. 7. 30. Købmand.
10. Hammelsvang, Kristian, 21. 6. 29. Landpost, Tistrup.
11. Hansen, Anna Lis, 12. 1. 30. Arbejdsmand, Boldesager.
12. Hansen, Vagn, 17. 6. 29. Gaardejer, Tjæreborg.
13. Holm, Else, 16. 8. 29. Dommerfuldmægtig.
14. Holm, Jørgen, 5. 8. 30. Installatør, Tarp.
15. Jensen, Inge, 14. 3. 30. Inspektør.
16. Larsen, Per, 26. 2. 30. Maskinmester.
17. Nielsen, Aase Elleby, 19. 1. 30. Trafikassistent.
18. Nilsson, Erna, 6. 10. 29. Fabrikant, Bramminge.

19. Olsen, Carl Johan, 25. 5. 30. Afd. Fabrikant.
20. Olsen, Lis, 7. 2. 30. Bogtrykker.
21. Pedersen, Birgit Marie, 27. 12. 29. Malermester, Boldesager.
22. Pedersen, Elbæk, 13. 3. 29. Husejerske, Tjæreborg.
23. Pedersen, Irma, 12. 11. 29. Smedemester, Tjæreborg.
24. Pedersen, Jørgen, 20. 8. 29. Dyrslæge, Tarp.
25. Pedersen, Knud Lyneborg, 10. 5. 30. Repræsentant.
26. Rasmussen, Svend Lahn, 5. 1. 30. Gartner, Boldesager.
27. Selvejer, Gunnar, 17. 4. 30. Kornhandler.
28. Simonsen, Ejvind, 18. 6. 29. Købmand.
29. Sondergaard, Kirsten, 5. 6. 29. Radiotelegrafist.
30. Thomsen, Kirsten Lykke, 21. 2. 30. Smedemester.
31. Wessmann, Leif, 24. 10. 29. Skorstensfejermester.
32. Westermann, Anne Therese, 8. 3. 30. Bogholder.

2 M. b.

1. Andresen, Ruth, 5. 6. 29. Kusk, Vognsbøl.
2. Bouet, Karen, 17. 8. 30. Overlæge, Brørup.
3. Christensen, Benny, 8. 7. 28. Repræsentant, Boldesager.
4. Damm, Birthe, 5. 3. 29. Ejendomskommissionær.
5. Eriksen, Hans Henning, 14. 6. 30. Direktør.
6. Forsingdal, John, 5. 8. 30. Korelærer.
7. Gregersen, Gunnar, 5. 10. 29. Gaardejer, Gjesing.
8. Iversen, Aage, 12. 9. 29. Læge, Vejrup.
9. Jensen, Annie, 11. 8. 29. Købmand.
10. Jensen, Bent Buhl, 28. 5. 30. Gartner, Gjesing.
11. Jensen, Elinor, 14. 3. 30. Fabrikant, Boldesager.
12. Jensen, Niels, 5. 7. 30. Lektor, Spangsberg.
13. Jensen, Poula, 20. 8. 29. Gaardejer, Andrup.
14. Jensen, Øjvind, 22. 1. 30. Fiskeskipper, Boldesager.
15. Knigge, Kristian, 16. 3. 29. Fiskeskipper, Boldesager.
16. Madsen, Ernst, 30. 3. 30. Kirkebetjent, Vejrup.
17. Nielsen, Ib Nordby, 14. 10. 29. Direktør.
18. Olsen, Søren, 28. 6. 28. Direktør.
19. Pedersen, Else Maria, 23. 6. 30. Kommissionær.
20. Petersen, Ely, 24. 2. 30. Togbetjent.
21. Petersen, Julius, 4. 7. 30. Buntmager.
22. Schiøttz-Christensen, Hanne, 14. 1. 31. Lektor.
23. Strand, Jytte, 1. 6. 29. Købmand.
24. Svendsen, Einer, 22. 8. 30. Lærer, Guldager.
25. Svenningsen, Erik, 29. 1. 30. Overlæge.
26. Solvsteen, Helen, 22. 8. 30. Politikommissær.

27. Sorensen, Ellen, 19. 11. 28. Restaurator.
28. Sorensen, Knud Refslund, 5. 1. 30. Landmand, Brorup.
29. Vedel-Hansen, Grethe, 1. 9. 30. Afd. Plantagebestyrer.
30. Vonsyld, Birgit, 17. 9. 30. Redaktør.
31. Willadsen, Olav, 25. 9. 28. Gaardmand, Kjærising.
32. Øgendahl, Borge, 20. 2. 30. Arbejdsmand.

1 M. a.

1. Andersen, Maren, 25. 5. 32. Landmand, Tourup.
2. Anger, Borghild, 27. 10. 29. Sagfører, Holsted By.
3. Bachmann, Finn, 23. 11. 30. Fiskeeksportør.
4. Bahnsen, Niels Chr., 16. 2. 31. Tobakshandler.
5. Brorsen, Gunnar, 15. 1. 31. Gaardejer, Kvaglund.
6. Christensen, Arne, 31. 5. 31. Chauffør, Boldesager.
7. Dyckjær, Erling, 31. 12. 30. Fiskeeksportør.
8. Hallum, Birte, 8. 11. 31. Købmand.
9. Hansen, Bjarno, 19. 8. 30. Bancformand, Naarup.
10. Hansen, Ove, 29. 11. 29. Bancarbejder, Tjæreborg.
11. Henriksen, Palle Brink, 11. 3. 31. Grosserer.
12. Ibsen, Hilda, 9. 3. 30. Gaardmand, Briksbol.
13. Iversen, Annelise, 28. 5. 30. Maskinmester.
14. Jacobsen, Grethe, 14. 7. 31. Købmand.
15. Jensen, Hans Chr., 6. 7. 31. Grosserer.
16. Jensen, Leif, 3. 7. 31. Købmand.
17. Jensen, Per, 13. 12. 30. Trafikassistent.
18. Jørgensen, Karin Tengnagel, 10. 9. 31. Lektor, Sædding.
19. Langergaard, Helga, 17. 10. 30. Direktør, Boldesager.
20. Larsen, Grethe, 14. 9. 31. Repræsentant.
21. Lauridsen, Harald, 6. 4. 30. Enkefrue, Sædding.
22. Madsen, Hother Frank, 18. 3. 31. Bankdirektør.
23. Mandal, Kirsten, 30. 4. 31. Trafikkontrolør.
24. Munck, Elna, 14. 7. 30. Missionær.
25. Nielsen, Elin, 31. 1. 30. Tomrer, Tjæreborg.
26. Nielsen, Knud Pilgaard, 24. 6. 31. Værkfører.
27. Normand, Nina, 5. 1. 30. Enkefrue, Sædding.
28. Olsen, Elise, 21. 5. 32. Landmand, Veldtofte.
29. Pedersen, Birgit, 24. 6. 31. Læderhandler.
30. Pedersen, Bodil, 16. 1. 31. Cand. jur., Fourfeldt.
31. Rasmussen, Ib Sten, 4. 6. 31. Direktør.

1 M. b.

1. Bennetsen, Anna, 17. 2. 29. Telefonmontør, Gammelby.
2. Bielefeld, Leif, 22. 11. 30. Vognmand, Gammelby.

3. Brinck, Henning, 23. 11. 29. Remisearbejder.
4. Christensen, Lizzi Spangsberg, 15. 1. 31. Købmand.
5. Christensen, Marie, 8. 6. 30. Smedemester, Bramminge.
6. Claessen, Jytte, 7. 4. 31. Direktør, Boldesager.
7. Fischer, Erna, 2. 8. 31. Bankfuldmægtig.
8. Gregersen, Birthe, 26. 4. 31. Gaardmand, Gjæsing.
9. Hansen, Grethe, 17. 5. 30. Repræsentant.
10. Hansen, Hans Peter, 12. 9. 30. Mejeribestyrer.
11. Hansen, Leif, 6. 4. 31. Slagtermester.
12. Iversen, Erna, 20. 1. 31. Husmand, Gjæsing.
13. Jakobsen, Eva Hvid, 11. 3. 30. Konsulent, Bramminge.
14. Jensen, Erling, 25. 11. 30. Uddeler, Tarp.
15. Jensen, Ole, 26. 1. 31. Postbudformand.
16. Jensen, Poul, 16. 12. 30. Radiotekniker.
17. Jepsen, Hans Jørgen, 10. 4. 30. Skræddermester, Sædding.
18. Jørgensen, Sven Aage, 8. 11. 30. Grosserer.
19. Kolbech, Ulla, 11. 12. 29. Minekvartermester.
20. Larsen, Birthe, 7. 12. 30. Installatør.
21. Larsen, Harald, 17. 12. 30. Ekviperingshandler.
22. Larsen, Poul, 5. 4. 30. Gaardmand, Kjærsing.
23. Lund, Birgitte, 27. 7. 30. Købmand.
24. Markussen, Elsi, 20. 9. 31. Cigarhandler.
25. Metzloff, Birthe, 22. 8. 31. Bankdirektør.
26. Nordland, Oskar, 26. 5. 31. Statsaut. Revisor.
27. Pedersen, Benn, 21. 5. 30. Fiskeskipper.
28. Pedersen, Karen, 21. 12. 30. Dyrlæge, Tarp.
29. Rasmussen, Jonna, 19. 12. 30. Gartner, Boldesager.
30. Schrøder, Inge, 16. 7. 30. Bogtrykker.
31. Suhr, Unalise, 4. 12. 29. Kommunelærer, Jerne.
31. Vium, Jens Jørgen, 8. 4. 30. Hotelvært.

VI. Esbjerg Statsskoles Legatfond.

Regnskab.

I. Statusregnskab pr. 1. Juli 1942.

Aktiver:

1. 4½ % Kreditforeningsobligationer (indkøbt for Kr. 19.339,05)	24.000,00
2. Tilgodehavende hos Bidragydere	2.550,30
3. Indestaaende paa Bankbog:	
a. Kontant Legatkapital	5.735,55
b. Opsamlede Driftsoverskud	147,70
	<hr/>
	5.883,25
	<hr/>
	32.433,55
	<hr/>

Passiver:

1. Bidragydernes Indbetalinger:	
Iflg. forrige Regnskab	25.574,50
Yderligere Bidrag	4.050,40
	<hr/>
	27.624,90
2. Kursgevinst ved Køb af Obligationer	4.660,95
3. Driftsoverskud:	
Iflg. forrige Regnskab	12,95
Tilgang	134,75
	<hr/>
	147,70
	<hr/>
	32.433,55
	<hr/>

II. Driftsregnskab 1. Juli 1941—30. Juni 1942.

Indtægter:

1. Overskud fra 1940—41	12,95
2. Renter af Obligationer pr. 2/1 1942 og pr. 1/7 1942	1.080,00
3. Renter af Indestaaende paa Bankbog	127,75
	<hr/>
	1.220,70
	<hr/>

Udgifter:

1. Uddelt i Legatportioner	1.073,00
2. Overskud, som indestaar paa Bankbog	147,70
	<hr/>
	1.220,70
	<hr/>

Foranstaende 2 Regnskaber er forsynet med følgende Paa-
tegning: 2/4 43. Revideret.

Holm.

I. W. Palludan.

Legatmodtagere.

I 1942 fordeltes 1.073 Kr. af Legatets Renter saaledes: stud. jur. Niels Alkjær sig 300 Kr., stud. theol. Jens Andersen 300 Kr., stud. jur. Harald Fjordby 300 Kr. og Elev i 3M. Meta Jensen 75 Kr. Endvidere tillagdes der Jens Andersen og Harald Fjordby hver 49 Kr. af Renterne af de ved Borgmester M. Mortensen indbetalte 4.000 Kr., hvis Renter ifølge Fundatsen skal anvendes til Supplering af to Legatportioner.

Ansøgninger

om Portioner af Legatfondens Renter for indeværende Aar maa, i Henhold til Fundatsens § 4, indsendes til Rektor Kr. Bruun, Esbjerg Statsskole, inden 15. August 1943. Ansøgningerne udfærdiges paa Formularer, der faas ved Henvendelse til Rektor.

VII. Love og Regler.

Skolens Plan.

Esbjerg Statsskole bestaar af en 4aarig Mellem-skole, 11—15 Aar, en Realklasse, som fører til Realeksamen, og et Gymnasium, 5 Klasser, som fører til Studentereksamen af nysproglig eller matematisk-naturvidenskabelig Retning.

Der gøres opmærksom paa, at Læseplanen for Mellem-skolen er lagt saaledes, at de 4 Mellem-skoleklasser tilsammen danner et sluttet Hele. Elever, som evner det, bør derfor gennemgaa hele Mellem-skolen og ikke udtages ved Konfirmationen.

Optagelsesproverne afholdes umiddelbart før Sommerferien. Indmeldelse dertil maa være tilgaaet Skolen inden 1. Juni. Daabs- og Vaccinationsattest samt Vidnesbyrd om tidligere Skolegang maa medfølge.

Optagelse.

I Realklassen kan kun optages Elever, som har bestaaet Mellem-skoleeksamen, og i I Gymnasieklasse kun Elever med Alm. Forberedelses- eller Mellem-skoleeksamen, eller som har bestaaet en Optagelsesprøve, ved hvilken Kravene er de samme som ved Mellem-skoleeksamen, og hvortil Indmeldelse skal være sket inden 1. Maj. Til Optagelse i den nyspr. Afdeling kræves desuden bestaaet Prøve i Latin.

I Cirkulærskrivelse af 12.3.1938 til Statsskolernes Rektorer har Undervisningsministeriet udtalt, at Optagelsen i de paagældende Klasser ikke bør betinges af en Eksamenskvote, men det indskræpes Skolelederne, „at der ved Optagelsen foretages en saadan Sigtelse af de tilmeldte Elever, at der kun optages Elever, om hvem der er Grund til at tro, at de kan gennemføre den videregaaende Undervisning paa den normale Tid, i hvilken Forbindelse der, forsaavidt angaar Gymnasiet, maa tages Hensyn til, at Nyordningen af Gymnasieundervisningen stiller forøgede Krav til Elevernes Forstaelse og Arbejdsevne.“

„Forsaavidt angaar Statsskolernes Optagelse af Elever fra andre Skoler, maa man meget ønske, at Oplysning om Elevernes Standpunkt og Egnethed søges ved Forhandling, eventuelt Korrespondance, med Lederne af de afleverende Skoler.“

Skoleafgiften.

Skoleafgiften er for Finansaaret 1943—44 fastsat saaledes:

Afgiftspligtig Indtægt:

Skoleafgift:

Kr.	I Gymnasiet og Realklassen for hver Elev maanedlig:		I Mellem-skole- klasserne for hver Elev maanedlig:
	Kr.	Kr.	
3 050— 4 000 inkl.	3.75	2.50	
4 050— 5 000 —	5.00	3.75	
5 050— 6 000 —	6.25	5.00	
6 050— 7 000 —	7.50	6.25	
7 050— 8 000 —	8.75	7.50	
8 050— 9 000 —	10.00	8.75	
9 050—10 000 —	11.25	10.00	
10 050—11 000 —	12.50	11.25	
11 050—12 000 —	13.75	12.50	
12 050—13 000 —	15.00	13.75	
13 050—14 000 —	16.25	15.00	
14 050—15 000 —	17.50	16.25	
15 050—16 000 —	18.75	17.50	
16 050 og derover	20.00	17.50	

Har en Forsørger flere end 1 Barn, som er under 15 Aar, eller som er over denne Alder og nyder Undervisning i en af de offentlige højere Almenskoler, nedsættes Skatteindtægten med 1000 Kr. for hvert Barn ud over det første; dog kan ingen Skatteindtægt over 4000 Kr. bringes ned under 3050 Kr.

Afgiften betales kvartalsvis og forfalder til Betaling 30. September, 30. November, 28. Februar og 31. Maj.

Eksamensafgiften.

Af alle Elever, som indstiller sig til en Afgangseksamen, opkræves i Slutningen af Marts følgende Eksamensafgift: ved Studentereksamen 15 Kr., ved Realeksamen 10 Kr. og ved Mellem-skoleeksamen 5 Kr.

Karakterskala.

Den paabudte Karakterskala, saavel for Eksamens- og Aars-karakterer som for de maanedlige Standpunktskarakterer, er følgende: ug 15, ug ÷ $14\frac{2}{3}$, mg ÷ $14\frac{1}{3}$; mg 14, mg ÷ $13\frac{1}{3}$, g + $12\frac{2}{3}$; g 12, g ÷ $10\frac{2}{3}$, tg + $9\frac{1}{3}$; tg 8, tg ÷ $5\frac{1}{3}$, mdl + $2\frac{2}{3}$; mdl 0, slet ÷ 16.

Eksamensordningen.

Den samlede Tid for skriftlig Eksamen, Læseferie og mundtlig Eksamen beregnes til ca. 1 Maaned, der kan afbrydes af ca. 3 Ugers Skolegang.

Ved Studentereksamen gives tilsammen kun een Eksamenskarakter for Geografi med Naturlære og Naturhistorie paa den nysproglige Linie, for Geografi og Naturhistorie samt for Engelsk og Tysk paa den matematiske Linie.

Ved Udgangen af IIG.ns. holdes afsluttende Prøve i Geografi med Naturlære, samt i Matematik; ved Udgangen af IIG.mn. holdes afsluttende Prøve i Geografi samt i Engelsk og Tysk.

Ved Studentereksamen bortfalder efter Undervisningsinspektørens nærmere Bestemmelse Eksamen ved hver Skole i 3 eller 4 af de mundtlige Fag. I disse Fag medregnes Aarskarakteren tillige som Eksamenskarakter.

Ved Mellemskoleeksamen kan efter Skolelederens Indstilling og med Undervisningsinspektørens Godkendelse Eksamen bortfalde i eet eller to mundtlige Fag. I disse Fag gives ingen Eksamenskarakter.

Til at bestaa en afsluttende Eksamen kræves et Gennemsnitstal, saavel af Aarskarakterer som af Eksamenskarakterer, af mindst 10,75 for Mellemskoleeksamens, 11,00 for Realeksamens og 11,25 for Studentereksamens Vedkommende.

Studenter af den klassisk-sproglige eller den nysproglige Retning kan opnaa Rettigheder som Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige Retning ved at underkaste sig en Tillægsprøve i mundtlig og skriftlig Matematik, mundtlig og skriftlig Fysik samt Kemi.

Smitsom Sygdom.

Ved Tilfælde af tyfoid Feber, Difteri og Skarlagensfeber maa det syge Barn ikke modtages paa Skolen igen, førend det kan medbringe Lægeattest for, at det ikke kan antages at udbrede Smitte. Ved Difteri bør denne Lægeattest oplyse, om der er forløbet 3 Uger, efter at Belægningerne er svundne; hvis ikke, maa det ved bakteriologisk Undersøgelse være godtgjort, at der ikke kan paavises Difteribaciller.

Raske Børn fra Hjem, i hvilke Difteri eller Skarlagensfeber er optraadt, maa ikke søge Skolen, førend det ved Lægeattest godtgøres, at der er forløbet mindst 8 Dage, efter at den syge er blevet forsvarligt isoleret og Desinfektion foretaget. Ved

Skarlagensfeber skal Lægeattesten desuden bevidne, at der ikke foreligger mistænkelige Svælgtilfælde.

Børn, der lider af Mæslinger, maa ikke modtages paa Skolen før mindst 10 Dage efter Sygdommens Begyndelse, og Børn, der lider af Kighoste, ikke før 4 Uger efter det konvulsive Stadiums Begyndelse. Børn med smitsom Øjenbetændelse eller smitsomme Hudsygdomme maa ikke modtages paa Skolen, før Sygdommen er overstaact, eller Lægen erklærer dem for smittefri.

Konfirmationsforberedelsen.

Skemaet lægges saaledes, at der ikke indtræder nogen Forstyrrelse i Undervisningen for de Elever, som gaar til Præsten om Vinteren i 3. Mellemkoleklasse. Fra Skolens Standpunkt maa altsaa dette Tidspunkt for Konfirmationsforberedelsen betragtes som det heldigste.

Af Skolens Ordensregler.

1. I Frikvartererne skal Eleverne opholde sig paa Legepladsen. Tilladelse til at opholde sig i Sygeklassen gives kun efter skriftlig Anmodning fra Hjemmet og kun for 8 Dage ad Gangen. Ingen maa forlade Skolen i Frikvarteret uden med Inspektors Tilladelse.

2. En Elev, der har maattet forsømme Skolen, maa, naar han igen møder, medbringe skriftlig Meddelelse fra Hjemmet om Udeblivelsens Aarsag og Varighed. Til enhver Forsømmelse, som ikke skyldes Sygdom eller anden tvingende Aarsag, maa Rektors Tilladelse indhentes forud.

3. Skriftlig Meddelelse fra Hjemmet maa medbringes, naar en Elev af en eller anden Grund ikke har kunnet udføre sit Hjemmearbejde.

4. Fritagelse for enkelte Gymnastiktimer, ikke ud over 1 Uge, tilstaas efter skriftlig Anmodning fra Hjemmet. Skal Fritagelsen vare længere, kræves Lægeattest. Gymnastiksko og Gymnastikdragter opbevares paa Skolen.

Sommerferien begynder Torsdag den 24. Juni og varer til Mandag den 16. August Kl. 9. Efteraarsferien omfatter Dagene Mandag den 18. til Lørdag den 23. Oktober. Op- tagelsesprøverne til 1. Mellemskoleklasse afholdes Fredag den 25. Juni og Lørdag den 26. Juni, begge Dage Kl. 8. Latinprøven til IG afholdes Fredag den 25. Juni Kl. 8½.

Esbjerg, 24. April 1943.

K r. B r u u n.